

Byromstrategi

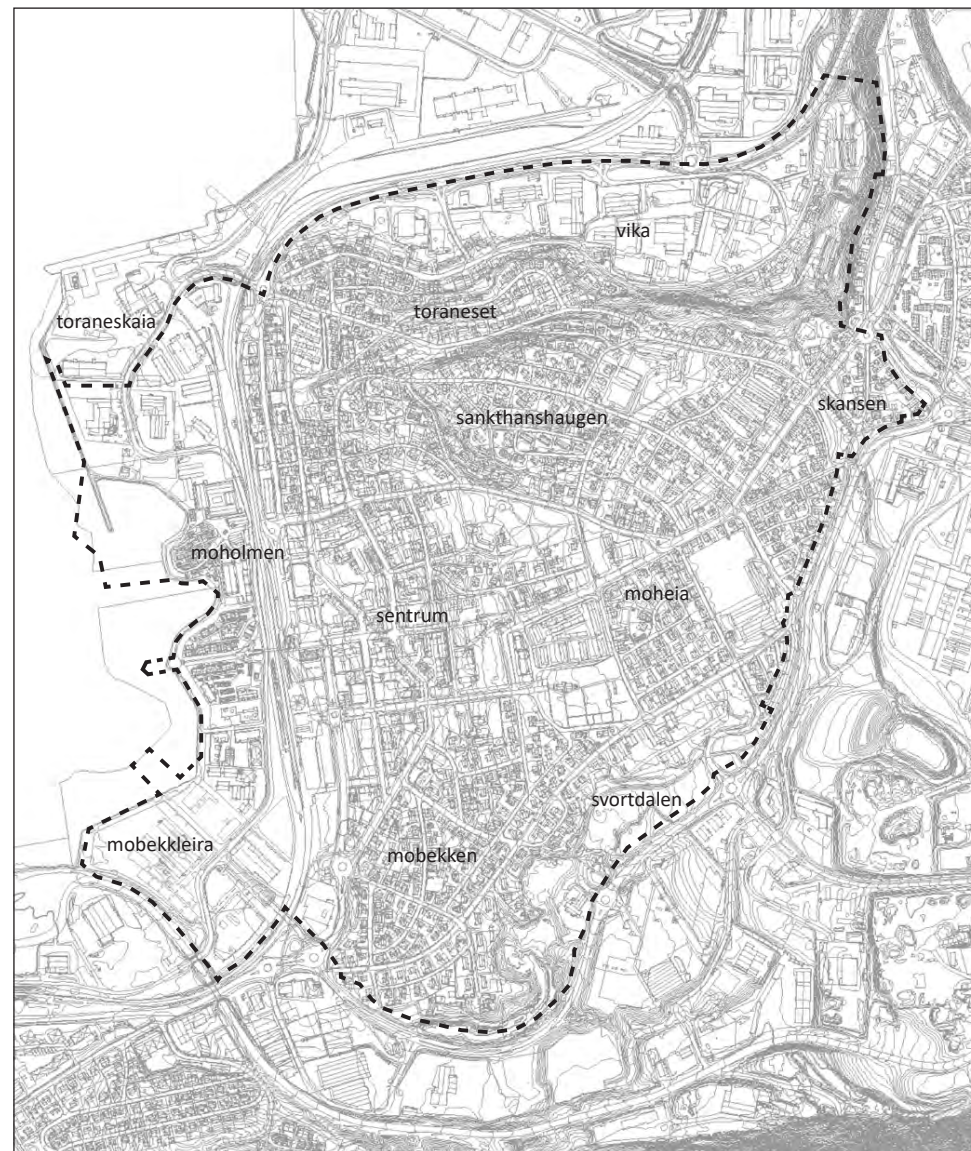
Forord

Byromsstrategien er utarbeidet av seksjon for kart og arealplan i Rana kommune. Den inngår som en del av kommunedelplan for byutvikling 2024-2034. Byromsstrategien gir retningslinjer og inspirasjon for framtidig utvikling av byrom i Mo i Rana. Den viser også 22 utvalgte byrom som skal ha prioritet i framtidig utvikling.

Prosjektleder har vært Guro Rørlien Hjerpbakk. Arbeidsgruppen har bestått av Trine Jamtli, Emilie Lian Baksaas og Inger Blikra.

Street Art i Havmannaksen.

Kart med avgrensning for kommunedelplan for byutvikling.

Oppbygning av strategien

Byromsstrategien er delt inn i tre deler:

Del 1:

gir en introduksjon til hva et byrom er og hvorfor de er så viktige for byen. Den beskriver hvilke typer byrom som finnes i sentrum, og hvordan vi har kartlagt og vurdert dem.

side 3

Del 2:

inneholder strategier som forteller oss hva vi må gjøre for å utvikle gode byrom. Vi har utarbeidet tre hovedstrategier, som er konkretisert gjennom understrategier.

side 12

Del 3:

inneholder en byromskatalog med 22 byrom som er prioritert for framtidig utvikling i denne planperioden. Byromskatalogen beskriver hvert enkelt byrom med nåværende tilstand, mulig framtidig utvikling og mål for byrommet.

side 26

Formål

Formålet med byromstrategien er å koordinere, prioritere og styre utviklingen av byrom i Mo i Rana.

Byromstrategien hjelper oss å se de ulike byrommene i sammenheng, samtidig som den viser oss hvilket potensial de ulike byrommene har. En felles overordnet visjon er avgjørende for at vi skal skape gode, attraktive og varierte byrom.

Grønn utvikling, vekstkraft og attraktivitet, og livskvalitet og mestring er tre av fire hovedsatsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036. Byromstrategien er et viktig verktøy for å følge opp disse satsningsområdene. Den vil bidra til å styre utviklingen i ønsket og bærekraftig retning, og møte utfordringer kommunen står overfor.

Rådhusplassen.

Visjon

Mo i Rana skal ha byrom med høy kvalitet og variert innhold. Det skal være gode forbindelser mellom byrommene, og de skal kunne brukes av alle.

Viktige begreper

Byrom

Byrom kan defineres som uterom som er avgrenset av bygg eller andre fysiske avgrensninger. Et annet kjennetegn ved byrom er at de er offentlig tilgjengelig og tilrettelagt for menneskelig aktivitet innenfor byen.

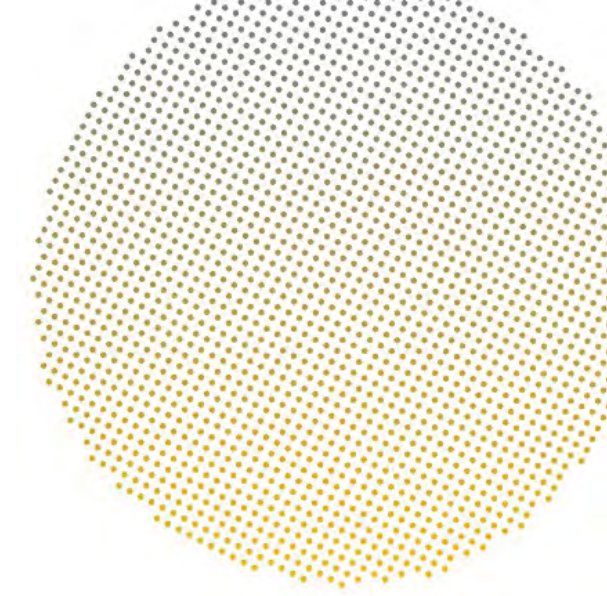
Eksempler på byrom er plasser og torg, parker, løkker og blågrønne områder.

Byromsnettverk

Byromsnettverket er sammenhengen mellom byrommene og forbindelsene som kobler byrommene sammen. Gater, fortau, snarveier eller gang- og sykkelforbindelser er eksempler på forbindelser som kobler byrommene sammen. Gode forbindelser mellom de ulike byrommene er viktig for å skape god tilgjengelighet og for å knytte byen sammen.

Målpunkter

Målpunkter er de stedene mennesker oppsøker eller oppholder seg i hverdagen. Eksempler på dette er arbeidsplasser, butikker og skoler. Et godt utviklet byromsnettverk er viktig for tilgjengeligheten til målpunktene.

Fem kriterier for å utvikle et godt byromsnettverk:

Folk

1. Brukbarhet handler om hvilke funksjoner byrom og forbindelser må ivareta for at byromsnettverket skal bli attraktivt å bruke.

Infrastruktur

2. Nærhet handler om avstander til byrom, tilgang til forskjellige typer byrom i nettverket.

3. Sammenkobling handler om forbindelsene i byromsnettverket og mobilitet.

Utforming

4. Kvalitet handler om stedskvaliteter, utforming av omgivelsene og fysisk kvalitet i byrom.

5. Bynatur handler om blågrønne kvaliteter, urbant friluftsliv og klimatilpasning.

”Byrom – en idehåndbok”, Kommunal- og distriktsdepartementet, 2016.

Del 1

Byrommenes rolle

Byrommene spiller en viktig rolle i byens struktur og funksjon. Det er i byrommene at bylivet foregår. Det er der vi kan møte andre mennesker, bedrive aktiviteter og finne ro.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016) omtaler godt utviklede byrom som byens lim, som er med på å gjøre byen mer levende og inkluderende. Byrommene er med andre ord viktig for å skape en attraktiv by for lokalbefolkningen, besøkende og næringslivet. Vi vet at en attraktiv by er et viktig konkurransefortrinn for å tiltrekke seg nye innbyggere, arbeidskraft og arbeidsplasser. Byrommene gir oss en rekke kvaliteter:

Møteplasser

Byrom fungerer som møteplasser for byens innbyggere. Møteplassene er viktig for å skape en levende og inkluderende by, legge til rette for sosial kontakt og for å motvirke ensomhet.

Rekreasjon

Byrom er viktige rekreasjonsområder for innbyggerne. Tradisjonelt har det vært en tendens til at rekreasjon er ensbetydende med turer i skog og mark. I dag blir byrommene og grøntområdene i nærmiljøet benyttet til rekreasjon i større grad enn tidligere. I byrommene er det rom for fysisk aktivitet, lek, opplevelser og for å finne ro.

Bynatur

Vegetasjon i byen skaper variasjon i byrommene, både ved å danne ulike soner og gi farger gjennom årstidene. Bynatur er hjem for mange arter, og jo større variasjon jo flere kan vokse og leve der. Dette vil gi oss mange viktige naturgoder, som vi trenger for å håndtere flere av utfordringene vi står ovenfor i dag. Det er spesielt viktig å ta vare på naturen i en fortettet

by, siden områdene her ofte er under press med tanke på nedbygging.

Klimatilpasning

Bynatur bidrar til å redusere negative konsekvenser som følge av endringer i klima. De største utfordringene knyttet til overvann finnes i tettbebygde strøk med mange tette flater. Byrom med vegetasjon og åpne vannveier, såkalte blågrønne strukturer, er viktig for å forsinke og infiltrere overvann, og hindre naturskader på grunn av nedbør. Trær er med på å binde jorda, og gjøre den mindre erosjonsutsatt.

Historieforteller

Mange byrom har utviklet seg over tid, og vi kan derfor se spor fra historien i byrommene. Andre byrom er bevisst utviklet med elementer fra den historiske konteksten. Byrommene spiller en viktig rolle som historieforteller i byen, og er med på å skape lokal identitet.

Folkehelse og livskvalitet

Tilgangen til møteplasser, bynatur og rekreasjon bidrar til trivsel, økt aktivitet og flere sosiale arenaer. Dette er med på å skape god folkehelse og økt livskvalitet.

Gågata og lekeplass i Havmannaksen.

Byromstyper

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016) deler byrom inn i tre forskjellige kategorier:

Gater, plasser og torg

Dette er de «grå» byrommene som primært har fast dekke av stein, asfalt og betong. Det kan være innslag av blå og grønne elementer. Disse byrommene brukes ofte i forbindelse med handel, bevegelse, lek eller sosiale møter.

Eksempler på slike byrom er torg, lekeplasser, gatetun, underganger og gater med fortau.

Parker, løkker og grøntområder

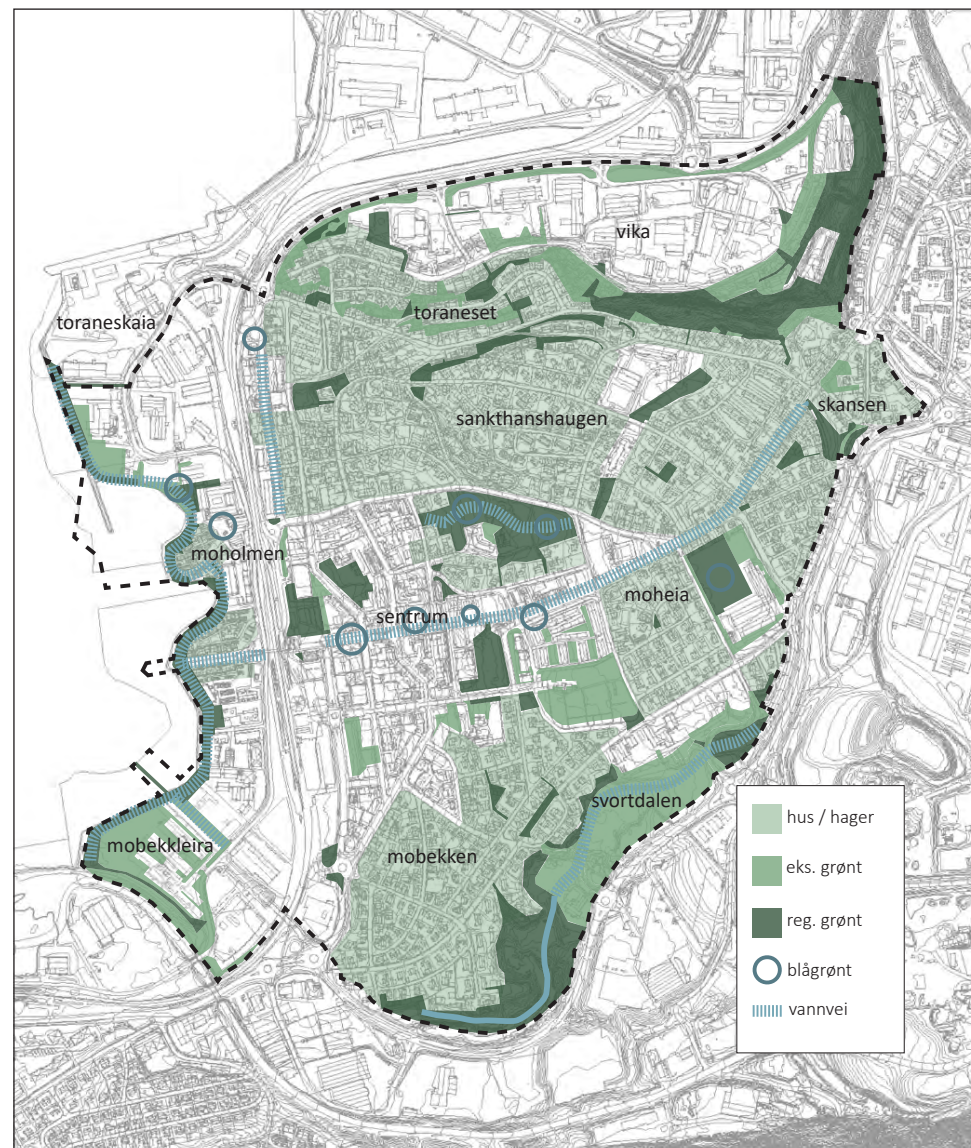
Dette er de «myke» byrommene som primært har dekke av gress, grus, tre eller skogbunn. Vegetasjon er et dominerende element. Disse byrommene inviterer til rekreasjon og ro. De kan i tillegg være sosiale møteplasser og brukes til lek og fysisk aktivitet.

Eksempler på slike byrom er parker, grønne lunger, nærrekreasjonsområder, lekeområder og løkker.

Byrom med vann

I «blå» byrom er vann det dominerende elementet. Blå byrom kan inngå i den tekniske infrastrukturen til regn- og flomvann. I tillegg er vann en kvalitet som kan være med på å gjøre byrom mer attraktive, blant annet ved at det opparbeides byrom ved vann.

Eksempler på slike byrom er strandpromenader, byrom ved sjø, elv, vann og bekk, og byrom som er med på å dempe og forsinke regnvann og flom.

Grøntstruktur med forslag til blågrønne strukturer.

Bakgrunn

Byromsstrategien er utarbeidet med utgangspunkt i dette kunnskapsgrunnlaget:

Idéhåndboka «Byrom – en idéhåndbok. Hvordan utvikle byromsnettverk i byer og tettsteder» fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016)

Idéhåndboka er et hjelpemiddel for kommuner som skal utarbeide byromsstrategier.

Medvirkningsprosjektet «Bærekraftig byutvikling Mo i Rana»

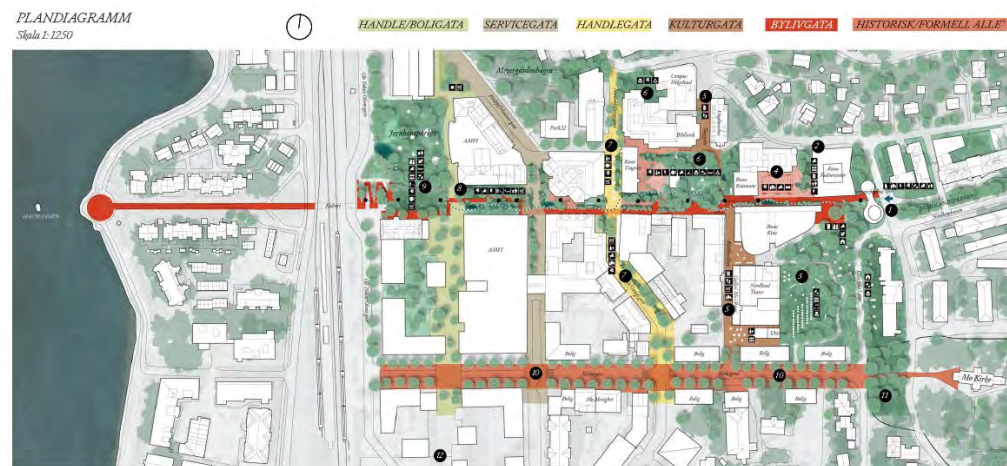
I dette prosjektet fra 2021 ble innbyggernes meninger om byen og den framtidige utviklingen av den kartlagt. Det ble blant annet gjennomført en spørreundersøkelse kalt «Ke tenk du?». Det ble også etablert en «medvirkningsstue» på Nytorget, der folk kunne komme innom og dele sine tanker om byutvikling.

Mulighetsstudier av Havmannaksen med sidegater av White arkitekter og SLA

Mulighetsstudiene ble utarbeidet i første halvår av 2023 og var en oppfølging av funnene fra «Bærekraftig byutvikling Mo i Rana». Mulighetsstudiene undersøker potensialet til Havmannaksen med sidegater.

Kartlegging av byrom gjennomført av seksjon for kart og arealplan i Rana kommune

Sommeren 2023 ble byrommene innenfor sentrum og randsonen rundt kartlagt av Rana kommune. Kartleggingen tok utgangspunkt i regulerte byrom (fra gjeldende reguleringsplaner) med minimumsstørrelse 150 m². Dette er minimumskravet til nærlekeplasser i de lokale retningslinjene. Mindre arealer inngår imidlertid i det sammenhengende byromsnettverket.

Illustrasjon fra prosjektet "Mulighetsstudie Havmannaksen": SLA Arkitekter

Populære byrom: Moholmen og Sjøfronten.

Hvorfor: Blant annet nærhet til fjorden, fin estetikk, helhetlig planlegging, gode uteområder og tilrettelegging for gående og syklende.

Populære grøntområder: Talvikparken og Nordlandstorget.

Forslag til forbedring: Flere lekeplasser, bord og belysning.

Negativt med byrom: Manglende vedlikehold i sentrum.

Forslag til forbedring: Flere åpne og aktive butikkfasader uten foliering av vinduer, mer bruk av farger og bedre forbindelser mellom byrommene.

Resultat fra prosjektet "Bærekraftig byutvikling Mo i Rana".

Byrom i Mo i Rana

Det finnes mange regulerte byrom innenfor planområdet til kommunedelplan for byutvikling.

Det er lagt til grunn at byrom er parker, bynære friområder, gatetun, torg og lekeplasser som er tilgjengelig for allmennheten. Kartleggingen tok utgangspunkt i den regulerte situasjonen fra gjeldende planer. Dette betyr at det er enkelte områder som enda ikke er opparbeidet slik reguleringen tilsier. Det har i tillegg blitt inkludert enkelte områder som har potensial som framtidig byrom, men som ikke er regulert til det enda.

Planavgrensningen til kommunedelplan for byutvikling omfatter ikke bare bykjernen, men også randsonen rundt. Funksjonene i de ulike delene av planområdet varierer derfor en del, noe som igjen har innvirkning på hvilke byrom vi finner hvor.

I sentrumskjernen er det i hovedsak næring, handel, kultur og blokkbebyggelse. Byrommene består hovedsakelig av større opparbeidede parker og handlegater med torg og gatetun. Byrommene har ikke bare en hovedfunksjon for de som bor i sentrum, men også for alle som bruker området.

I randsonen rundt sentrumskjernen er det primært eneboliger og rekkehus. Her er det mange regulerte grøntområder, både med og uten lek. Disse har en særlig viktig funksjon for bomiljøet og rekreasjon. I randsonen finner vi også byrom som tilhører skoler og barnehager, der hovedfunksjonen er knyttet til disse institusjonene. De er likevel viktige byrom for befolkningen da de kan bruke uterommene utenom åpningstiden.

Kategorisert etter byromstype (regulerte områder):

«Grå» byrom
Dette er byrom som er regulert til samferdsel og teknisk infrastruktur. Innenfor denne kategorien finner vi i hovedsak torg og gatetun. Kirkeaksen og Havmannaksen har også blitt inkludert, selv om de helt eller delvis er regulert til andre samferdselsformål. Dette fordi de har en særskilt viktig funksjon i byromsnettverket. «Grå» byrom er markert med rosa i kartet .
«Myke» byrom
Dette er byrom som er regulert til grønnstruktur. Innenfor denne kategorien finner vi i hovedsak friområder, turveger og parker. «Myke» byrom er markert med grønn farge i kartet.
Skoler og barnehager
Skoler og barnehager er inkludert som en egen kategori. Dette er områder med lek og aktivitet som er tilgjengelig for allmennheten utenfor åpnings-tid. Skoler og barnehager er markert med oransje farge i kartet.

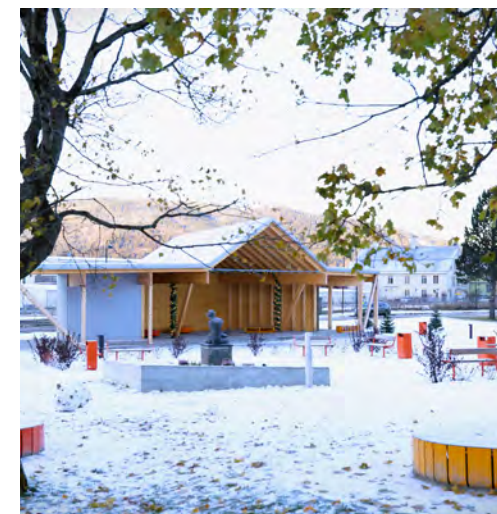
Kart med oversikt av ulike kategoriserte byrom innenfor kommunedelplanen.

Det er stor variasjon i kvalitet i de ulike byrommene:

- Noen er helt nye og opparbeidet med moderne standard. Eksempler: Nordlandstorget, Jernbaneparken og deler av Sjøfronten.
- Noen er gamle og slitte, og har potensial for ny oppgradering. Eksempler: Havmannaksen med sidegater.
- Flere byrom består av vegetasjon, skog og naturelementer. Flere av disse har potensial til å inngå i utviklingen av nye byrom. Andre har primært funksjon som vegetasjonsskjerm, buffersone eller skog.
- Skoler og barnehager har utearealer som er viktige byrom.

Mo ungdomsskole.

Jernbaneparken.

Områder for lek og idrett

Nummerering i tabellen henviser til plassering i kartet.

Lekeplasser, idrettsplasser/ idrettsinstallasjoner:

1. Lekeplass Sjøfronten	8. Installasjon Mo U-skole
2. Lekeplass Havmannen	9. Lekeplass Talvikparken
3. Lekeplass O T Olsens gate	10. Lekeplass Myraveien
4. Lekeplass Kongsveien	11. Lekeplass Barnas Hus
5. Lekeplass Kirketunet	12. Fotballbane Mo U-skole
6. Idrettsplass Nordlandsveien	13. Ballbinge Høvleriveien
7. Idrettsplass Moheia	14. Lekeplass Havmannsaksen

Det finnes ni opparbeidede lekeplasser, én lekeplass under opparbeiding og fire idrettsplasser innenfor de registrerte byrommene. Lek- og idrettsområder finnes innenfor alle byromstypene, men i hovedsak de «myke» byrommene.

Graden av opparbeiding og vedlikehold varierer mellom de ulike stedene. Enkelte av dem er nye og vedlikeholdte, mens andre er av eldre dato og er slitt og/eller bærer preg av manglende vedlikehold.

Kart med oversikt av områder for lek og idrett.

>

Eksempler på nedprioriterte lekeplasser:

Nilsson-løkka.

Eksempler på nytt byrom med lek:

Mo ungdomsskole, avdeling Moheia.

Lekeplass ved Myraveien.

Del 2

Strategier

Strategiene forteller oss hva vi må gjøre for å utvikle attraktive byrom med gode kvaliteter.

Styrke forbindelser og sammenhenger

side 13

- tilrettelegge mer for gående og syklende
- redusere gjennomkjøring i sentrum
- etablere flere parkeringsplasser rundt sentrum
- etablere flere forbindelser over jernbanen

Utvikle attraktive og funksjonelle byrom

side 22

- skape uformelle, inkluderende og tilgjengelige møteplasser
- opparbeide god arkitektonisk kvalitet i byrommene
- vektlegge lokale særtrekk, stedsidentitet og lokalhistorie
- la bynatur inngå som et element i alle byrom

Samarbeid som utgangspunkt for byutviklingen

side 24

- bruke medvirkning som et aktivt virkemiddel i byutviklingen
 - barnetråkk
 - midlertidige byrom
- legge til rette for samarbeid og samskaping mellom kommunen og private aktører

Sjøfronten.

Studentboliger ved Furuholmgården og Mo Ungdomsskole.

Styrke forbindelser og sammenhenger

Nærhet og sammenkobling er to av kriteriene for å skape et godt byromsnettverk. Avstanden til ulike byrom, hvor enkle de er å oppsøke og sammenhengen mellom dem, påvirker hvor mye de blir brukt av innbyggere.

- Tilrettelegge mer for gående og syklende

Avstander er avgjørende for om vi velger å gå eller ikke

Avstand er helt avgjørende for om vi velger å gå eller ikke. Det er derfor viktig at vi tilrettelegger for gode forbindelser i og rundt bykjernen. Muligheten til å øke andelen gående og syklende ligger i hovedsak i de korteste reisene, inntil 5 km. Gående og syklende bør ha vesentlig kortere avstand til målpunkt i sentrum sammenliknet med biler. I tillegg må de myke trafikantene få større plass i bybildet mens bilene får tilsvarende mindre plass.

Anbefaling for avstander:

- 0-2 km jobbreise = gå
- 2-7 km jobbreise = sykle
- 7-15 km jobbreise = sykle, elsykle eller bruke kollektivtransport og gå/ sykle deler av veien

Helsedirektoratet/ Statens vegvesen (gjengitt i byromshåndboka)

I 10-minuttersbyen skal alle målpunktene kunne nås i en gangavstand på 10 minutter. Dette skal legges til grunn for den videre utvikling av Mo i Rana.

«Mo i Rana sentrum har et godt utgangspunkt for å tilrettelegge for 10-minuttersbyen.»

Mulighetsstudie, White arkitekter

Kart med oversikt av forslag til nye byrom og forbindelser.

Opplevelsesverdi for myke trafikanter

Det er ikke bare den fysiske avstanden som har innvirkning på om folk velger å gå eller sykle. Utformingen og omgivelsene har også stor betydning for om turen oppleves som lang eller kort. Det er derfor viktig at omgivelsene gir noe tilbake til de som beveger seg i disse områdene.

Dette kalles opplevelsesverdi. Dersom turen til skole eller jobb går gjennom grønne områder eller områder med varierte inntrykk, oppleves gjerne turen kortere enn om den går gjennom noe som er monotont og grått.

Snarveier

Regulerte friområder er viktige grønne forbindelser som er tilgjengelige for alle. Manglende skilting og vedlikehold av friområder kan føre til privatisering. Når snarveier framstår som privat eiendom, tør ikke folk å bruke dem. Vedlikehold og skilting av snarveier er derfor svært viktig.

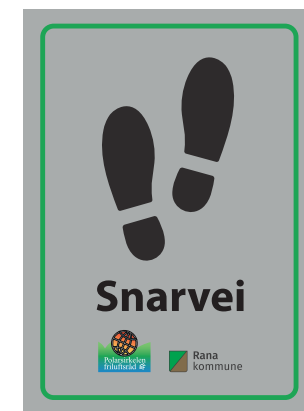
I 2023 startet Rana kommune og Polarsirkelen Friluftsråd opp med prosjektet «Snarveien», som går ut på å ruste opp og synliggjøre snarveier i og utenfor bykjernen. Det er kartlagt over 200 mulige snarveier i og rundt byen, så her er det stort potensial for å legge bedre til rette for gående og syklende.

Skulptur og blomsterflora i Jernbaneparken.

Snarveiskilt i Talvikparken

- Redusere gjennomkjøring i sentrum

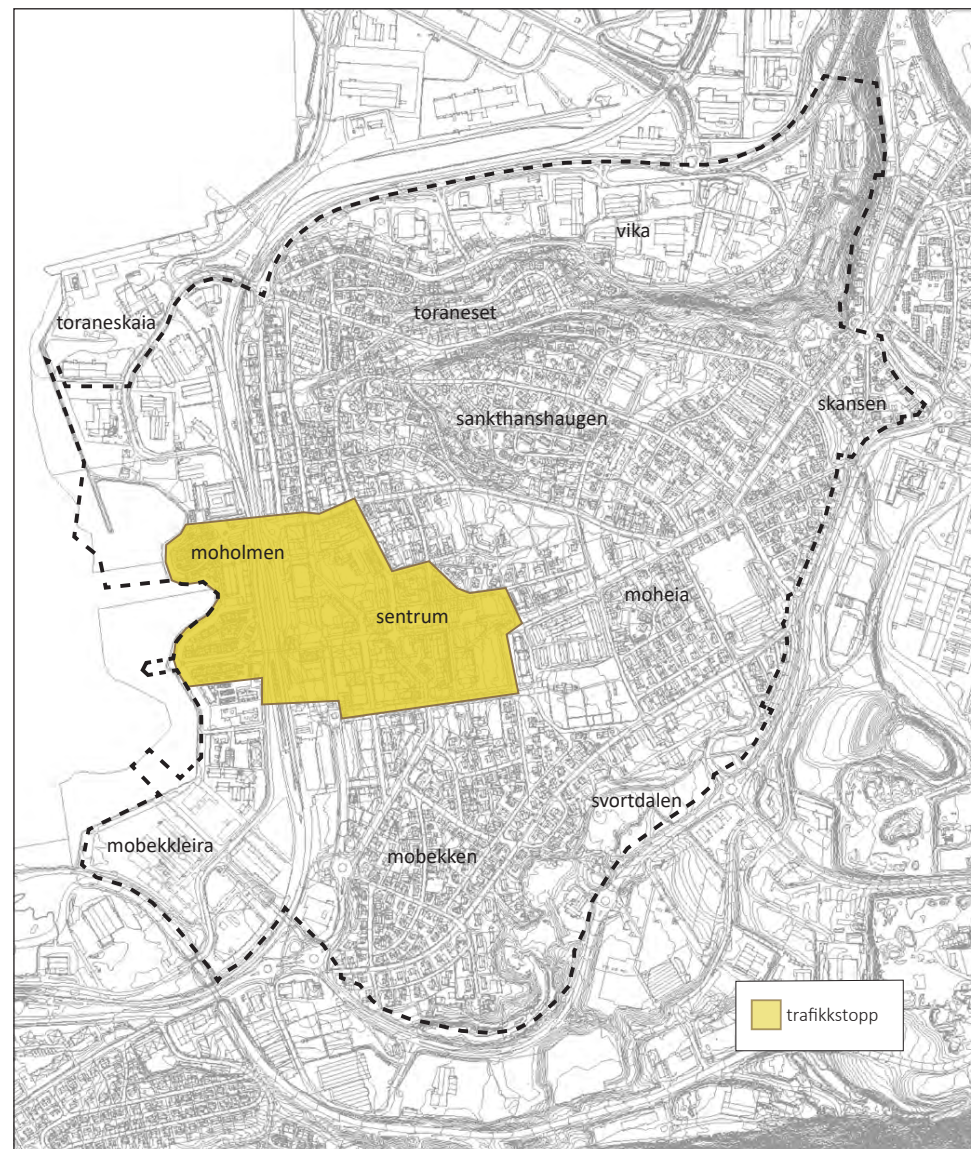
Bilbaserte sentrumsområder gjør det mindre attraktivt å bevege seg til fots eller med sykkel. Eksempler på barrierer for gående og syklende er støy, trafikkfarlige kryss, vanskelig lesbare forbindelser og opplevelse av utrygghet.

Veinettet i Mo i Rana er planlagt slik at det er lagt til rette for at hovedandelen av trafikken skal gå utenfor sentrum. Likevel er det mye gjennomgangstrafikk i sentrum, spesielt gjennom Ole Tobias Olsens gate og Søndre gate. Dette er med på å skape en barriere for gående og syklende i sentrum. For at flere skal velge å gå eller sykle, er det viktig å redusere gjennomkjøringen i sentrum og tilrettelegge for kollektivtransport.

Etableringen av Nordlandstorget og omleggingen av O.T. Olsens gate er eksempler på prosjekter der tidligere bilbaserte områder har blitt transformert til nye områder for gående og syklende. Flere deler av Mo sentrum må transformeres på lignende måte, slik at sentrum i større grad enn tidligere blir utviklet på premissene til myke trafikanter.

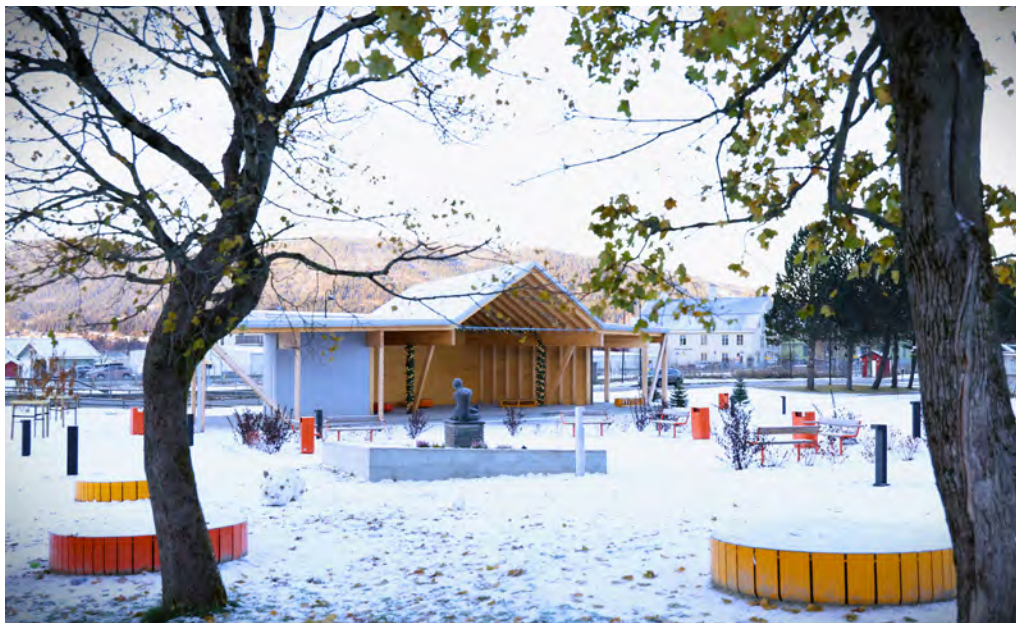
Forslag til avgrensning

Det gule området er et forslag for hvor i Mo sentrum det ikke bør være gjennomkjøring for andre enn rutebusser. Det vil imidlertid kreve mer detaljerte undersøkelser av konsekvenser før en slik omlegging av trafikken kan gjennomføres. Dette vil også kunne føre til at det gule området må justeres etter hvert.

Kart med oversikt av foreslått område uten gjennomkjøring.

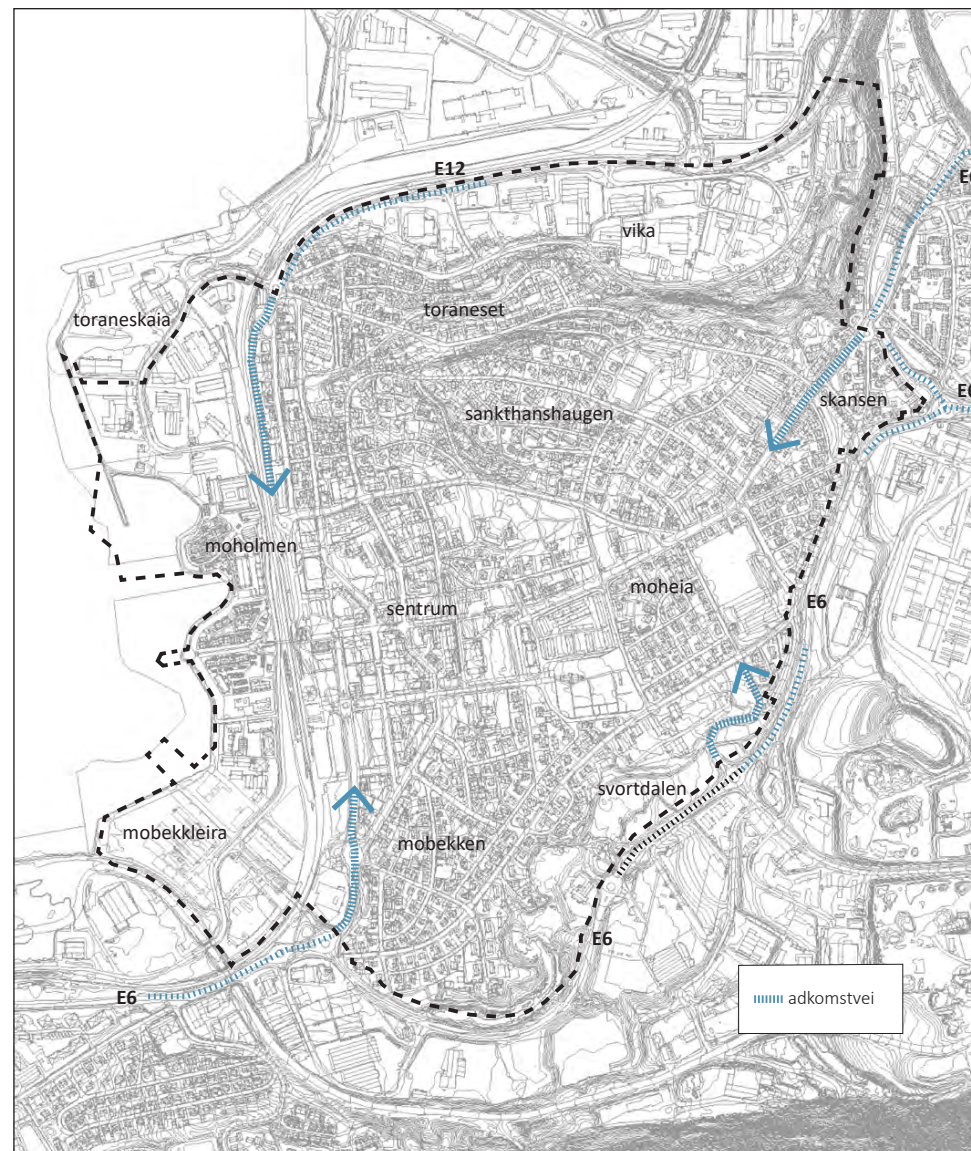
>

Jernbaneparken.

Nordlandstorget.

Kart med oversikt av hovedadkomstveier for bil.

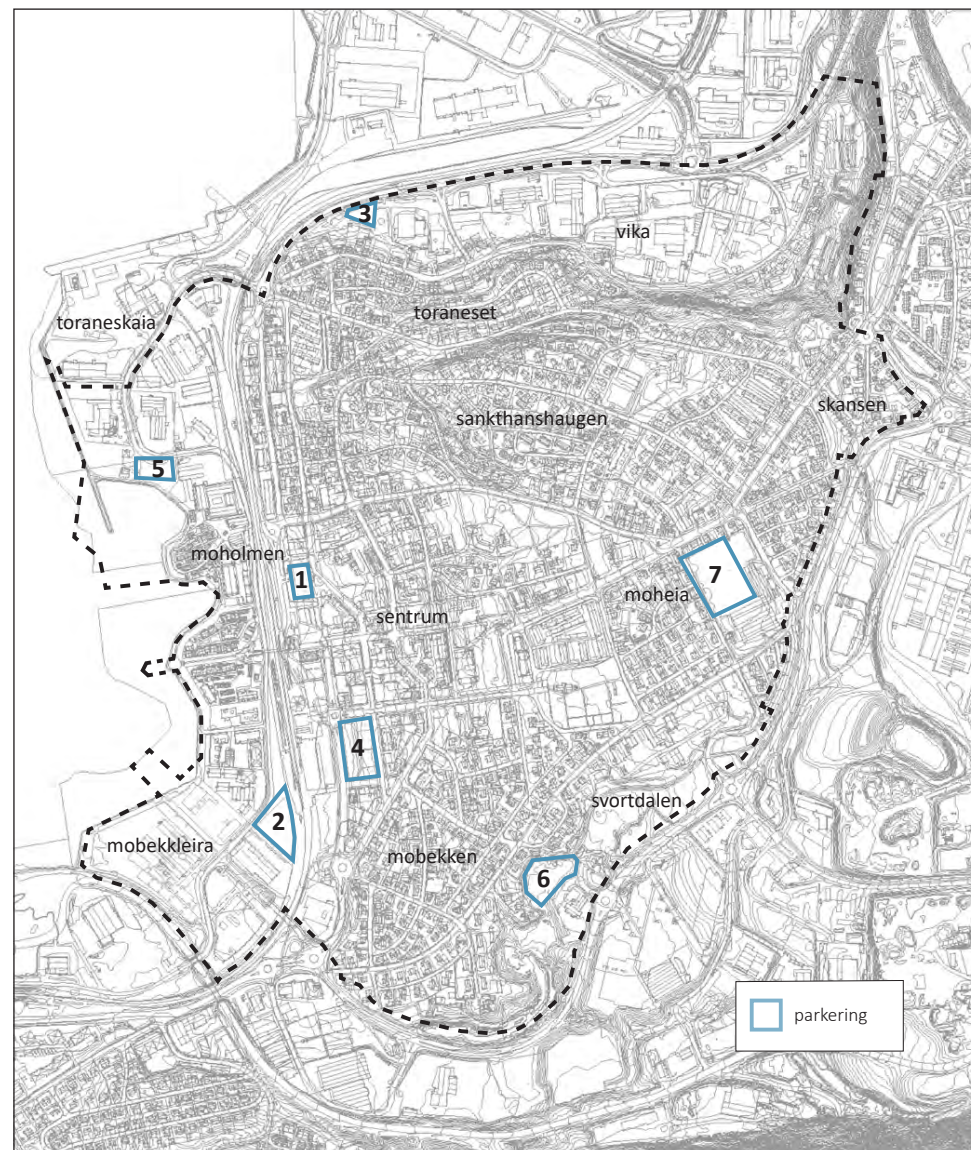
- Etablere flere parkeringsplasser rundt sentrum

Store deler av sentrum brukes i dag til parkering. For å frigi arealer til byutvikling og legge til rette for gående og syklende, bør parkeringsplassene flyttes til parkeringshus i ytterkanten av sentrumskjernen.

7 aktuelle / framtidige parkeringsområder (ikke i proritert rekkefølge):

Parkering 1		
Gjeldende regulering Parkeringsanlegg i to etasjer.	Nåværende situasjon Bygd ut i tråd med gjeldende regulering.	Framtidig utvikling Bygge flere etasjer over og/ eller under bakken for å utvide parkeringskapasiteten. det må undersøkes om nåværende fundamentering tåler dette eller om det må bygges et nytt anlegg. Videreføring av kortidsparkering.

Parkering 2		
Gjeldende regulering Parkeringsanlegg med høyde opp til kote 13 (ca 9m) og BRA 18 000 m2. Åpner for etablering av gangforbindelse fra anleggets øvre etasje over til regulert torg på brysiden av jernbanen.	Nåværende situasjon Parkeringsplass som brukes som langtidsparkering. Ikke opparbeidet i tråd med gjeldende regulering. Lite brukt. Jernbane oppleves som en barriere, og gjør at parkeringen oppleves som langt unna sentrum. I tillegg er det gratis parkering ved Byporten.	Framtidig utvikling Bygge parkeringshus/ anlegg og gangforbindelse i tråd med gjeldende regulering. Kortidsparkering.

Kart med oversikt av forslag til arealer for parkering.

>

Parkering 3		
Gjeldende regulering Parkeringsplass.	Nåværende situasjon Åpen parkeringsplass, som ligger relativt langt fra sentrum. Bygd ut i tråd med gjeldende regulering.	Framtidig utvikling Videreføring av nåværende parkeringsplass. Langtids-parkering, for eksempel for de som arbeider i byen, men som ikke kan benytte seg av kollektivtilbudet.

Parkering 4		
Gjeldende regulering Parkeringsanlegg i sokkeletasje og i første etasje. Minimum 99 offentlige parkeringsplasser. Adkomst fra sør.	Nåværende situasjon Overflateparkering. Ikke opparbeidet i tråd med gjeldende regulering.	Framtidig utvikling Bygge parkeringsanlegg i tråd med gjeldende regulering. Kortidsparkering.

Parkering 5		
Gjeldende regulering Offentlig parkeringsplass.	Nåværende situasjon Overflateparkering opparbeidet i tråd med gjeldende regulering.	Framtidig utvikling Videreføring av nåværende parkeringsplass i tråd med gjeldende regulering. Korttids- og langtids-parkering.

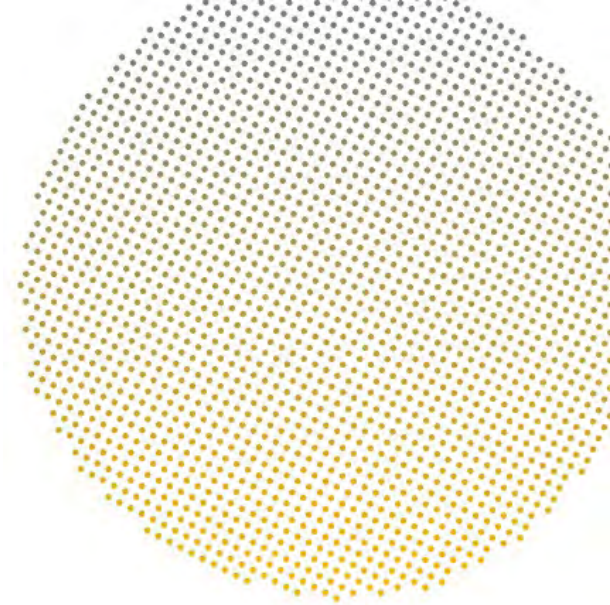

Rådhusplassen.

Vitensenteret, Moholmen og Sjøfronten.

>

Parkering 6		
Gjeldende regulering Parkeringsplass med kotehøyde 16, tilsvarende en etasje.	Nåværende situasjon Ikke opparbeidet i tråd med gjeldende regulering. Består av grøntområder.	Framtidig utvikling Enten opparbeide parkeringsplass i tråd med gjeldende regulering eller regulere for flere etasjer.

Parkering 7		
Gjeldende regulering Anlegg for idrett og sport.	Nåværende situasjon Fotballbane som inngår som en del av Moheia fritidspark.	Framtidig utvikling Moheia fritidspark er under omregulering, og parkeringsløsningen skal endres. Ny parkering skal i hovedsak være en del av fritidsparken, men kan benyttes av andre ved ledig kapasitet.

Fotballbane Moheia.

- Etablere flere forbindelser over jernbanen

Jernbanen og Søndre gate utgjør en betydelig barriere for mobiliteten til gående og syklende i sentrum. Undergangen i Havmannaksen og Søndre gate er eneste forbindelsen fra gågata til Sjøfronten og Ranfjorden. Tilgang til fjorden har blitt bedre de siste årene, med utsmykking av undergangen og Jernbaneparken. Samtidig har lys, siktlinjer og sammenhenger betydning for opplevelsen av trygghet og tilgjengelighet. For å skape bedre mobilitet i sentrum, er det nødvendig å knytte Ranfjorden og Sjøfronten bedre sammen med sentrum.

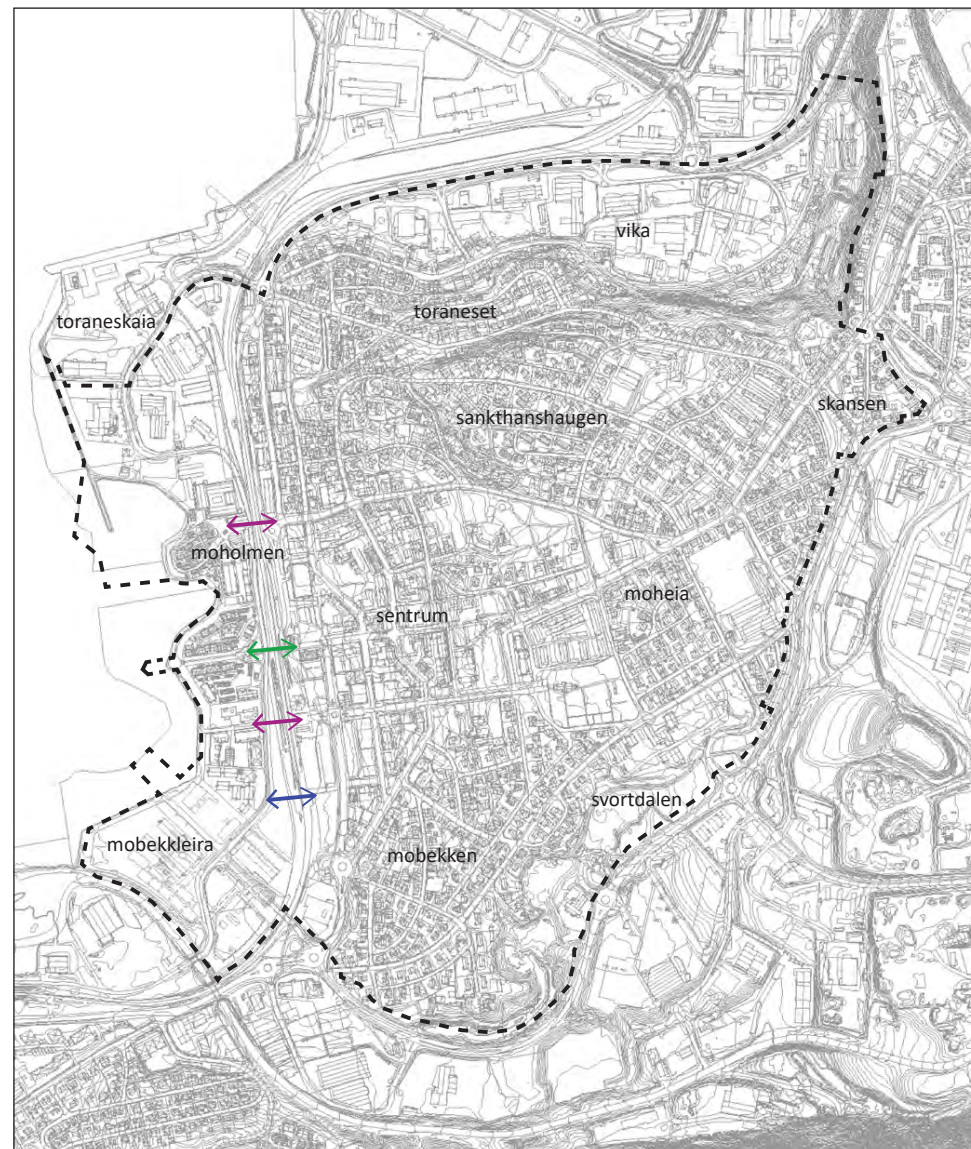
Å etablere flere forbindelser over jernbanen er et viktig tiltak for en bedre mobilitet. Frittstående gangbruer kan være et alternativ, men overganger knyttet til bygninger vil oppleves som mer tilgjengelige, urbant og helhetlig løst. Nye forbindelser bør legges over bakken i stedet for under.

Kartet viser forslag til framtidig situasjon:

- Grønn pil = eksisterende undergang, som knytter Sjøfronten sammen med Jernbaneparken, og er tenkt videreført.
- Blå pil = regulert overgang fra Søndre gate til jernbanestasjonen.
- Rosa piler = potensielle nye overganger, der dette må hjemles i reguleringsplan.

Det bør være en forbindelse fra området ved Moment og Bakeribygget mot O.T. Olsens gate. Med dette vil Strandgata, som er en viktig historisk gate, også bli bedre koblet til Ranfjorden.

Det bør være en forbindelse der jernbanestasjonen er plassert mot Søndre gate. Denne kan med fordel bygges som et alternativ til undergangen for å nå alle perrongene.

Kart med oversikt av foreslåtte overganger.

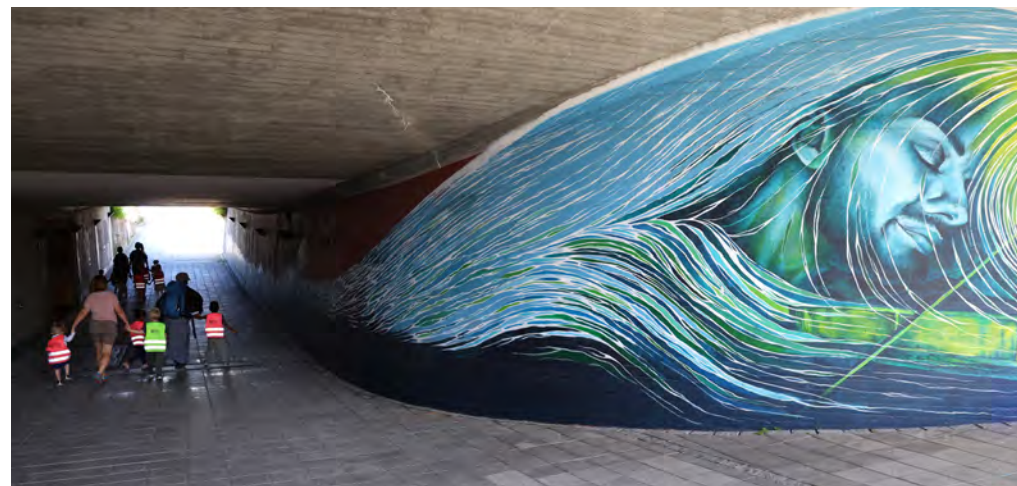
>

Gamletorget ved Bakeribygget og Moholmen.

Strandgata.

Undergang i Havmannaksen.

Attraktive og funksjonelle byrom

Brukbarhet, kvalitet og bynatur er tre av kriteriene for å et godt byroms-nettverk. Hvordan byrommene er utformet, samspillet mellom bebyggelse, uteområder og grønne elementer, er viktig for at de skal bli brukt av innbyggerne.

- Skape uformelle, inkluderende og tilgjengelige møteplasser

Byrom er viktige møteplasser, som skal kunne brukes av mennesker i ulike aldre og med ulik bakgrunn. Det er derfor viktig å sørge for at byrommene utformes og planlegges slik at de er uformelle, inkluderende og tilgjengelige. Byrommene må være universelt utformede, inneholde en miks av funksjoner og stimulere til sambruk for flere brukergrupper.

Byrom bør inneholde:

- benker, sittegrupper og/eller hvilemuligheter
- rekkverk, der hvor det er aktuelt
- dekket bør være tilpasset alle brukerne
- variasjon i aktiviteter, både gjennom året og ulike tider av døgnet
- belysning ved behov

- Opparbeide god arkitektonisk kvalitet i byrommene

God arkitektonisk kvalitet er viktig når vi skal utvikle byrom som blir brukt av innbyggerne. Byrom med god kvalitet skaper områder som folk har lyst til å oppholde seg i, samtidig som de gir noe til de som beveger seg gjennom. I utviklingen av nye byrom, er det viktig å ta utgangspunkt i de kvalitetene som allerede finnes og planlegge området som en helhet. Nærliggende byrom må også ses i sammenheng med hverandre, for at den totale opplevelsen av byen skal være god og gi en helhetlig utforming.

For å skape god arkitektonisk kvalitet i byrommene, må det:

- Skapes samspill mellom byrom og omkringliggende bygg. Da må fasadene være åpne og ikke folierte.
- Brukes kvaliteter som gir sanselige og romlige kvaliteter. Dette inkluderer kunst, farger, vegetasjon og variasjon i fasader.
- Brukes elementer som har lang holdbarhet og som ikke krever for mye vedlikehold.

- Vektlegge lokale særtrekk, stedsidentitet og lokalhistorie

Alle byrom har en fysisk form, men de har også et sett av minner, historier og fortellinger. Vårt forhold til byer og steder preges av fornuft og følelser, og tilhørighet som bygges over tid. Kulturhistoriske verdier i landskapet, bystrukturene, bygningsmiljøene og enkeltbygg må inkluderes i byutviklingen som identitetsskapende elementer når nye områder skal utvikles, fornyes eller repareres. Ved å ta vare på historien, er man med på å videreføre et steds identitet, samtidig som man utvikler noe nytt. Arkitekturens samspill med omgivelsene gir stedene særpreg.

Lokale særtrekk, stedsidentitet og lokalhistorie:

- Gjenbruk, omforming eller ombruk legges til grunn for utviklingen. Eksisterende kvaliteter kan istandsettes til opprinnelig form. De kan også inngå som elementer i ny utforming, og gi byrom nytt liv og innhold.
- Historiske fargepaletter kan brukes for å skape samspill mellom omgivelsene. I noen tilfeller kan nye kontraster også fremheve de opprinnelige fargene og gi gode fargeklanger. Ethvert fargevalg påvirker byrommet og våre omgivelser, og det er derfor viktig å være bevisst på hvilke farger vi velger.

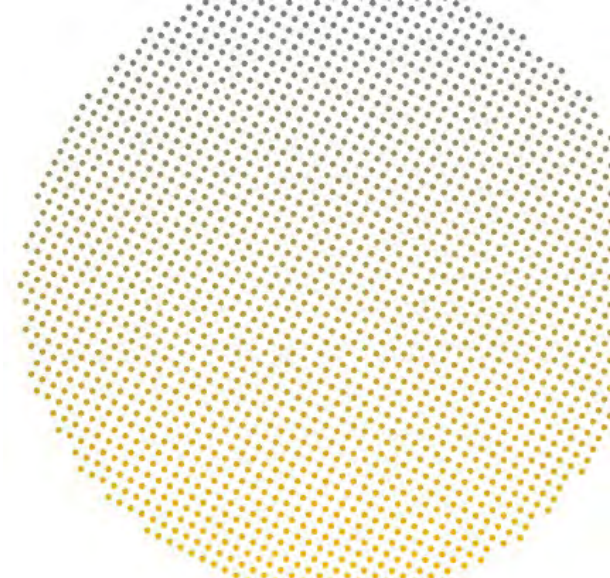
- La bynatur inngå som et element i alle byrom

Bynatur er et kjerneelement i all byutvikling. Det er viktig å ta vare på eksisterende vegetasjon og trær, framfor å erstatte det, samtidig som det tilføres nytt. I tettbebygde områder er det mange funksjoner og elementer som skal inn på et lite areal. Det er derfor viktig å planlegge helhetlig, plassere vegetasjon på riktig sted og vurdere funksjonen de skal ha. Spesielt rotsonen til trær må gis nok plass slik at det ikke oppstår konflikter med andre elementer i byrommet. I tillegg må det velges riktig treslag og type vegetasjon for at de skal kunne trives og vokse på stedet.

Uavhengig av arealformålet grønnstruktur, brukes også begrepet om sammenhengen av naturpregede områder i byer og tettsteder. I en slik definisjon av den fysiske grønnstrukturen vil også private hager inngå med flere kvaliteter. For eksempel kan store trær ha verdi for fugler og insekter. Mo kirkegård og flere gang- og sykkelveier vil også være en del av denne strukturen. Det er viktig å ta vare på disse sammenhengene.

Bynatur kan bidra til å:

- skape attraktive og varierte byrom, øke trivsel og helse
- dempe skjemmende bygg
- framheve akser
- skjerme og avgrense byrom
- gi årstidsvariasjon og farger til omgivelsene
- beskytte mot økte mengder overvann
- rense luften og kaste skygger på varme dager
- skape forbindelse mellom byrommene
- øke naturmangfoldet
- tilrettelegge for lek og rekreasjon

Kommunens veileder for blågrønne strukturer er førende for forvaltningen av bynaturen.

Nordlandstorget med lokal overvannshåndtering.

Samarbeid for byutvikling

Samarbeid mellom kommunen, innbyggerne og næringslivet er viktig for å kunne skape gode og helhetlige løsninger når byen skal utvikles.

Samarbeid er viktig fordi det gir rom for ny innsikt og forståelse for alle parter. Det gjør det også lettere å skape byrom som innbyggerne ønsker å bruke.

- Brukermedvirkning som et aktivt virkemiddel i byutviklingen

Medvirkning er lovpålagt gjennom plan- og bygningsloven. Vi vet imidlertid at det kan være utfordrende å nå ut til alle berørte parter, selv om de lovpålagte kravene blir fulgt. Dette kommer ofte til syne ved at berørte parter ikke engasjerer seg eller først begynner å engasjere seg når prosessene har kommet langt. Da kan det være vanskelig å gjøre endringer.

Byen er for alle, og derfor er det viktig at man prøver å engasjere så mange som mulig i den framtidige utviklingen. Barnetråkk og midlertidige byrom er to viktige medvirkningstiltak som kan engasjere flere til å delta i byutviklingen.

Barnetråkk:

Å gjennomføre barnetråkkregistreringer er et viktig tiltak for å sikre at barns interesser blir ivaretatt i planleggingen. Gjennom plan- og bygningsloven har man et ansvar for å sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Barnetråkk er et gratis verktøy der barn og unge kan registrere og kartfeste hvordan de bruker nærmiljøet sitt. Dette innebærer å få kartlagt hvor barna beveger seg, hvor de oppholder seg og hvilke byrom de bruker. Dette vil gi oss bedre grunnlag for å se de ulike områdene i sammenheng med hverandre og planlegge for gode forbindelser og byrom. Kanskje kan

det være områder som brukes mye, som vi tror ikke er i bruk, og motsatt.

Det er viktig å se resultatene fra barnetråkk opp mot snarveiprosjektet, spesielt når man skal planlegge for mobilitet.

Midlertidige byrom:

Midlertidige byrom er et viktig strategisk verktøy når man skal utvikle nye byrom.

Dette er fordi:

- det blir mulig å teste ulike løsninger før de blir permanent opparbeidet
- man får muligheten til å få innspill fra innbyggerne om hva de mener om de midlertidige byrommene. Da blir det lettere å opparbeide byrom som folk ønsker å bruke
- man skaper mer byliv og viser hvilke muligheter som finnes

Med enkle grep kan byrommene få en helt annen bruk. Typiske byrom som egner seg som midlertidige byrom er grå arealer, som gater, parkeringsplasser og rivningsområder. Det kan også etableres i grønne byrom hvor det er liten aktivitet. Noen midlertidige byrom er bare for en kort periode, mens andre står i flere år.

Hvilke tiltak som skal brukes for å skape midlertidige byrom, vil avhenge av byrommene og konteksten. I noen byrom vil det være nok med enkle grep. Andre byrom krever større tiltak.

Eksempel på tiltak:

- bygulvet kan males i ulike soner med forskjellige farger som signaliserer ulik bruk, som opphold, sykkeltrasé m.m.
- møblering av enkle flyttbare stoler og benker
- tilrettelegging for lek og andre aktiviteter
- det kan plantes trær og blomster i kasser og sekker
- urban dyrking i pallekasser og lignende

>

Midlertidig byrom på Rådhusplassen.

Momentparken.

- Legge til rette for samarbeid og samskaping mellom kommunen og private aktører

At kommunen og private aktører samarbeider om utviklingen av byrom, kan være et viktig virkemiddel. Utvikling av byrom kan være krevende på grunn av tilgang til ressurser og kapasitet, og da kan samarbeid være et godt alternativ. Dette forutsetter at alle parter bidrar aktivt i utviklingen.

En del av arbeidet med KDP har vært å undersøke om det kan etableres samarbeidsordninger for etablering av byrom, slik at kravet til uteoppholdsarealer kan reduseres i nye reguleringsplaner. I 2023 ble forslag til endringer i plan- og bygningsloven om grunneierfinansiering av infrastruktur og utbyggingsavtaler sendt på høring. Foreløpig vet vi ikke hvordan regelverket blir seende ut etter høringen.

Enn så lenge har ikke Rana kommune et overordnet rammeverk for etablering av slike samarbeidsordninger. Byromsstrategien peker imidlertid ut byrom hvor det finnes et uforløst potensial for å utvikle gode byrom. Dersom kommunen og private aktører skal begynne å samarbeide om byromsutviklingen, så skal det tas utgangspunkt i strategien. Dette gjelder både for aktuelle byrom og strategier som skal legges til grunn.

En slik ordning krever at det må utarbeides en handlingsplan for byrom, som blant annet må inneholde flere prinsipper som skal ligge til grunn. Blant annet må man finne ut hvor stor avstand det kan være fra nye prosjekter til byrommene og når de ulike tiltakene skal gjennomføres. I tillegg må det utarbeides en tiltaksplan med oversikt over hva utviklingen av de ulike byrommene vil koste, og hvem som skal finansiere. Landskapsarkitekter må utarbeide utformingsplaner for de aktuelle byrommene.

Del 3

Byromskatalog

22 byrom prioriteres for ny utvikling i denne planperioden.

De utvalgte byrommene har til felles at det er potensial for å gi dem flere kvaliteter og mer opplevelsesverdi. Likevel er de forskjellige når det gjelder plassering, størrelse og innhold. Enkelte befinner seg i selve sentrums-kjernen, mens andre befinner seg rundt sentrum. Dette gir rom for å kunne utvikle flere forskjellige byrom med ulik karakter.

Mo i Rana har mange gode kvaliteter som må ivaretas og brukes som utgangspunkt når vi utvikler byrommene. Blant annet har vi nærhet til og utsikt over Ranfjorden fra sentrum. Vi har også mange grønne områder både i og i nærheten av sentrum.

Øvrige byrom som ikke er prioritert for ny utvikling, inngår i det overordnede byromsnettverket. De er i all hovedsak ferdig utviklede byrom eller fungerer som grønne forbindelser mellom bebyggelsen og andre byrom.

Byrom

«Grå» byrom

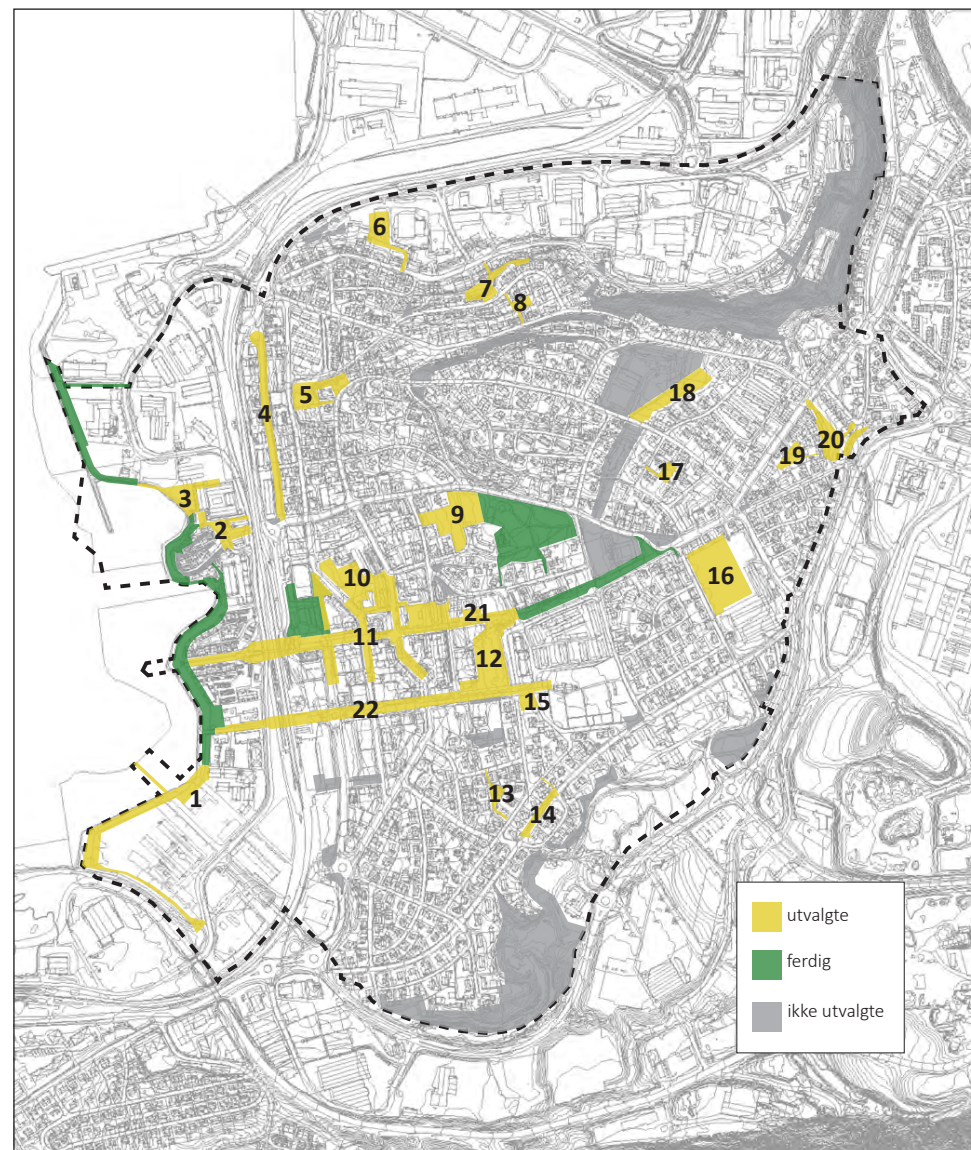
2. Gammeltorget	28
4. Strandgata	30
11. Havmannaksen med sidegater	32
21. Rådhusplassen	34
22. Kirkeaksen	36

«Myke» byrom

1. Forlengelse av Sjøfronten	38
5. Ranheimgata 29	40
7. Toraneset I	42
8. Toraneset II	44
18. Mo ungdomsskole	46
19. Skansen I	48
20. Skansen II	50
15. Mo kirke	52
13. Mobekken I	54
3. Momentparken	56
10. Meyerparken	58
9. Talvikparken Vest	60
12. Teaterparken	62

Lek og idrett

6. Nilsson-Løkka	64
16. Fotballbane Moheia	66
14. Mobekken II	68
17. Myraveien	70

Kart med oversikt over byrom som prioriteres for ny utvikling.

Gammeltorget

Mål for området

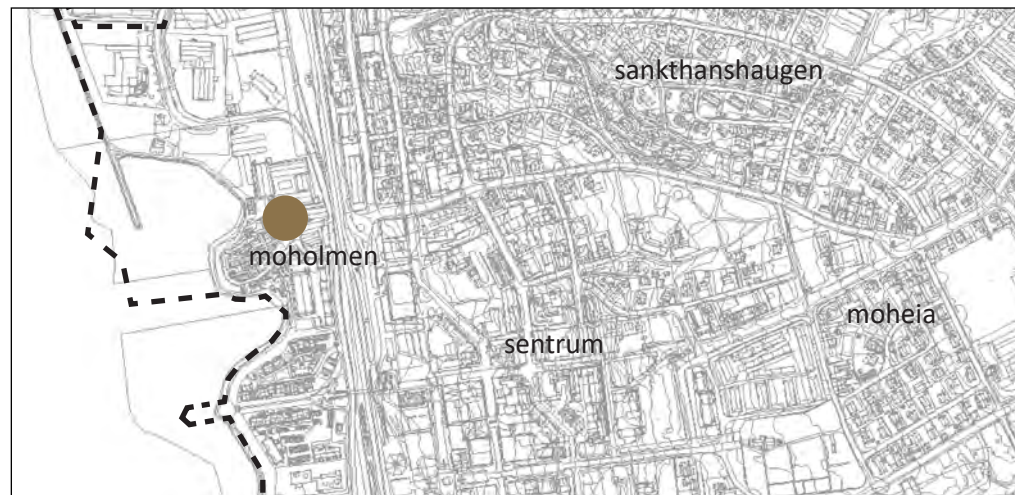
Opparbeide området i tråd med verneplanen og det historiske kulturmiljøet.

Styrker

Historisk viktig område. Nærhet til Sjøfronten. Ligger lavere enn Moholmen og er dermed skjermet for vind.

Svakheter

Utformet som et utflytende trafikkareal med uklare avgrensninger. Svekket historisk bymiljø. Uklar sammenheng videre mot sentrum for gående.

Areal:

2 900 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Gatetun (hensynssone: bevaringsområde)

Framtidig utvikling

Området kan bli bedre tilkoblet Sjøfronten, og gi mer til offentligheten. I gjeldende reguleringsplan ligger området innenfor en hensynssone (bevaring), i tråd med verneplan for Rana, som omfatter både bygninger og omkringliggende landskap. I planen blir den bygningshistoriske utviklingen satt i sammenheng med bevaring av viktige element i kulturlandskapet som helhet. Torget ble utpekt som kommunens tusenårssted og det ble utarbeidet en detaljplan. Flere elementer fra denne planen er ikke realisert.

Tiltak som kan aktivisere området er: vegetasjon, informasjonsskilt, benker og et grunndekke som kan brukes til utstillinger, uteservering og lignende. Ved utarbeidelse av en ny plan så må verneplanen og hensyn til det historiske kulturmiljøet ligge til grunn for planleggingen.

Den historiske bruken av området, som handelsplass/ marked, bør videreføres. Det må undersøkes nærmere om dette er gjennomførbart.

Beskrivelse av området

I nærheten av Sjøfronten og ved inngangen til Moholmen, ligger Gammel-torget. På hver sin side av torget står tårnbygget og bakeribygget. Området ble brukt som en viktig møteplass og handelssted. I forbindelse med at torget ble utpekt til kommunens tusenårssted ble det bygget en kopi av en paviljong som sto i området tidligere.

Området er lite opparbeidet i dag, og består hovedsakelig av grå flater med grus og sand. Gatetunet gir lite tilbake til omgivelsene, og strukturen framstår som udefinert og utflytende. Den omkringliggende bebyggelsen er en blanding mellom utadrettede funksjoner og boligbebyggelse. Området brukes primært som adkomstvei og parkering.

Gammel-torget.

Strandgata

Mål for området

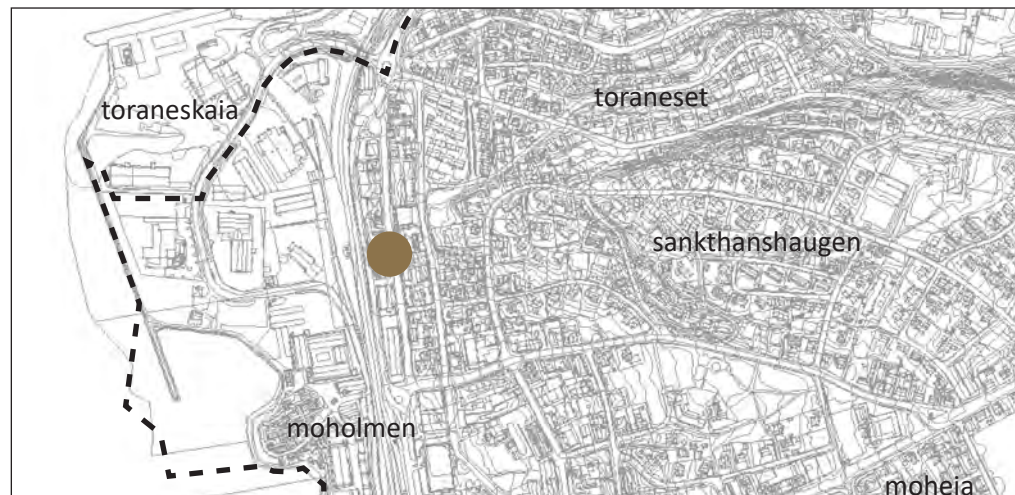
Miljøgate med grønne elementer og flere uformelle møteplasser. Tilrettelagt for gående og syklende.

Styrker

Historisk verdi som handlegate.

Svakheter

Utsatt for støy. Utformet som kjørevei, utflytende avgrensinger og usammenhengende fortau. Utfordrende å skape godt bomiljø.

Areal: 5 400 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Gatetun, gang- og sykkelvei
---------------------------	-----------------------------------	---

Framtidig utvikling

Strandgata må opparbeides som gatetun i tråd med gjeldende regulering. Det har vært flere fortettingsprosjekter i gata de siste årene, og det er utfordrende å skape et godt bomiljø her, blant annet på grunn av støy og lite uteoppholds-arealer. Det er derfor et stort potensial for å gjøre gata mer grønn og tilrettelegge for gående og syklende.

Kommunen utarbeidet en gatebruksplan for Strandgata i 2020. Gatebruksplanen viser Strandgata som en miljøgate med innslag av grønne elementer og flere uformelle møteplasser. Eksisterende snarveier til Thora Meyers gate må vedlikeholdes og nye snarveier må etableres.

Beskrivelse av området

Strandgata er en viktig gate som har stor historisk verdi. Tidligere var dette en viktig handelsgate i Mo i Rana, og flere av bygningene fra da finnes her enda og disse er regulert til bevaring. Siden 1980-tallet har området gjennomgått en stor forvandling, og flere nye bygg har kommet til. Bebyggelsen i gata har i dag svært varierende typologi med alt fra historiske bygg og større boliger til forretning- og kontorlokaler. Området er utsatt for støy både fra jernbanen og fra O.T. Olsens gate.

Selve Strandgata har siden 1990-tallet vært regulert til gatetun, men dette har ikke blitt opparbeidet. Den består i dag av kjørevei med asfalt. Deler av gata har fortau, men dette er usammenhengende og har en utflytende struktur. Mellom Strandgata 7 og 13A er det regulert for gang- og sykkelvei, men her er det blitt etablert en adkomst fra O.T. Olsens gate i stedet.

Strandgata.

Havmannaksen med sidegater

Mål for området

Variert og grønn byakse med utadrettede funksjoner, og med byrom som er tilrettelagt for ulike aktiviteter.

Styrker

Sentral plassering og byens viktigste byrom.

Svakheter

Mye harde flater. Flere butikklokaler har folierte fasader eller står tomme. Lite vegetasjon.

Areal:

23 000 m2

Grunneier:

Rana kommune/ privat

Planstatus:

Gang- og sykkelvei, kjørevei, angitt grøntstruktur kombinert med andre angitte hovedformål, trasé for jernbane, kollektivanlegg, fortau og annen veigrunn (hensynssone som viktig byakse i overordnet plan)

Framtidig utvikling

Dette er viktige byrom med et stort potensial for å skape mer aktivitet. Området har mange viktige funksjoner, og kan knytte det som skjer ute i byrommene med det som skjer inne. Dette vil kunne bidra til å skape mer aktivitet og samspill i området. Som mulighetsstudiene peker på, er det det flere lokaler i dette området som framstår som lukkede og lite innbydende. Når dette kombineres med uteområder som er grå og har harde flater, får dette en selvforsterkende negativ effekt for hvordan området oppleves.

>

Generelt: - åpne opp fasader i 1.etg - fjern foliering - oppgradere bygulvet - fjerne/ redusere antall p-plasser - etablere mer naturlig vegetasjon	Konkret: - etablere naturbasert lekeplass - etablere kulturgate - etablere skøytebane - etablering av byrom (se s. 21)
---	--

Beskrivelse av området

Havmannaksen, også kjent som gågata, er en viktig byakse i Mo i Rana. Denne går fra rådhuset til Havmannen, og her finnes det primært utadrettede virksomheter, butikker, kaféer og utesteder. I sidegatene til Havmannaksen finnes blant annet Rana Bibliotek, Nordland Teater, spisesteder, Nord universitet og diverse kontorer. Uteområdet til rådhusanlegget inngår egentlig også i Havmannaksen der store deler av aksen er oppvarmet med fjernvarme.

Gjennom medvirkningen til kommunedelplan for byutvikling er dette pekt ut som et område som skiller seg negativt ut blant innbyggerne. Utfordringsbildet kan oppsummeres slik:

- Havmannaksen er preget grå og harde flater
- det er få aktive og innbydende byrom
- det er for lite bynatur
- det mangler en helhetlig plan for belysning av det offentlig rom
- sentrum oppleves som fragmentert, med en utydelig sentrumsstruktur
- byen er planlagt for bilen og lite tilpasset fotgjengeren
- det er mange parkeringsplasser på steder som heller kunne vært aktive byrom
- det er flere tomme lokaler, og flere fasader er lukkede og har manglende vedlikehold

Havmannaksen er en del av en flomvei for overvann (H190).

Havmannaksen.

Beskrivelse av området

Uteområdet inngår som en del av rådhusanlegget i Mo i Rana, og ligger mellom rådhuset, kinoen og samfunnshuset. Rådhusanlegget ble oppført i perioden 1967-1980, og er tegnet av Telje-Torp-Aasen Arkitektkontor (nå LMR arkitektur AS). Rådhusanlegget har en særegen arkitektonisk utforming i brutalistisk stil, og er helt unikt, både i lokal og nasjonal sammenheng.

Uteområdet består av harde flater, og framstår som grått og uinspirert. Dette er med på å forsterke inntrykket av at rådhusanlegget er utdatert og nedslitt. I tillegg er det problemer med overvannshåndteringen, og mye vann samler seg i området når det er nedbør. Det er ikke tillatt med biladkomst annet enn varelevering og parkering for folk med funksjonsnedsettelse.

Gjennom medvirkningen til kommunedelplan for byutvikling er uteområdet et av områdene som folk flest har et negativt inntrykk av.

Rådhusplassen er en del av en flomvei for overvann (H190).

Midlertidig byrom på Rådhusplassen.

Kirkeaksen

Mål for området

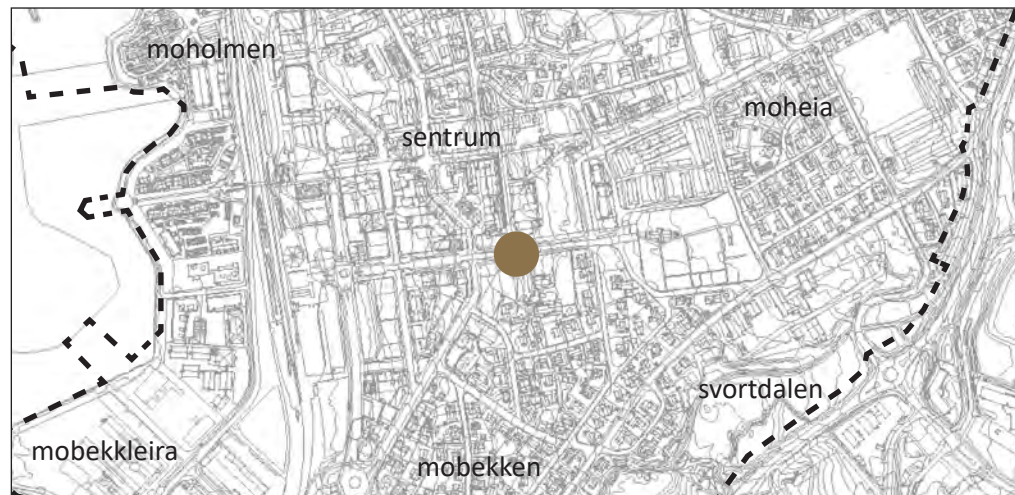
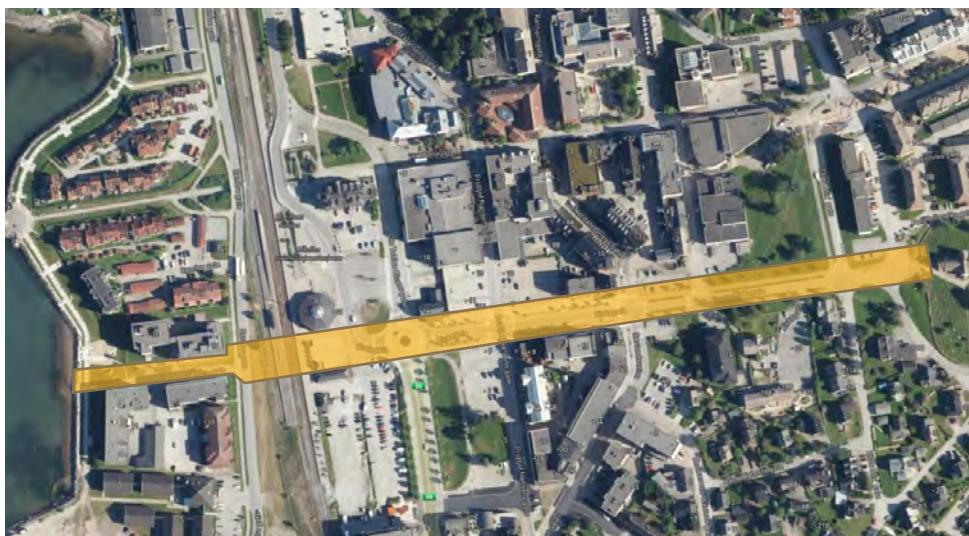
Kirkeaksen skal være en synlig og tydelig byakse som bygger opp om Mo kirkes viktige funksjon.

Styrker

Mo i Ranas paradegate med Rana kirke som fondmotiv. Sentral plassering midt i byen. Kombinasjon av næring og boliger i gata gir et godt utgangspunkt for videre utvikling av byrommet. God utsikt mot Ranfjorden.

Svakheter

Biltrafikk gjennom gata. Folierte fasader i næringslokalene bidrar til dårlig samspill mellom gateplanet og butikkene.

Areal: 3 300 m2	Grunneier: Rana kommune/ privat	Planstatus: Gang- og sykkelvei, kjørevei, angitt grøntstruktur kombinert med andre angitte hovedformål, trasé for jernbane, kollektivanlegg, fortau og annen veigrunn
---------------------------	---	---

Framtidig utvikling

Kirkeaksen skal fortsette å være en viktig byakse. Ny utvikling må ta utgangspunkt i Mo kirke som fondmotiv, og det tillates ikke nye tiltak som kan forringe dette. Man bør tilrettelegge området bedre for gående og syklende. Blant annet bør man vurdere om det skal være gjennomkjøring i hele gata eller om deler av den kan bli en gågate. De utadrettede funksjonene i aksen bør ha aktive fasader og færre folierte vinduer, slik at det blir bedre samspill med det som skjer ute og menneskene som er der. Møteplasser med sitteplasser og vegetasjon må vurderes som erstatning for enkelte p-plasser. Aksen må ses i sammenheng med de utvalgte byrommene "Mo kirke" og "Teaterparken".

Beskrivelse av området

Kirkeaksen er en viktig byakse, som går fra Mo kirke til Sjøfronten. Mo kirke utgjør fondmotivet i aksen. Aksen inngikk som en del av Sverre Pedersens byplan fra 1923, og er et av få elementer som er videreført til dagens bystruktur.

I dag har aksen primært funksjon som bygate med utadrettede funksjoner. Lengst øst finnes Mo kirke, Teaterparken, Mo bo- og service-senter og Kirketunet kulturbarnehage. I den midtre delen av aksen finnes det flere butikker og frisører. De siste årene har det også blitt bygget boligblokker her. Mot vest finnes jernbanestasjonen og busstasjonen. Ned mot Sjøfronten har det de siste årene blitt bygget flere boligblokker, og aksen er smalere her enn i de øvrige delene.

Kirkeaksen er tilrettelagt for bilkjøring og fotgjengere ned til Amfi og Meieritomta. Det er fortau på begge sider ned til hit. Ved jernbanestasjonen og busstasjonen er det i mindre grad tilrettelagt for fotgjengere. Det finnes i deler av dette området, men de er utflytende. Fotgjengerovergangene er ikke så tydelige som de bør være.

Kirkeaksen er en del av en flomvei for overvann (H190).

Kirkeaksen.

Forlengelse av Sjøfronten

mot sørvest

Mål for området

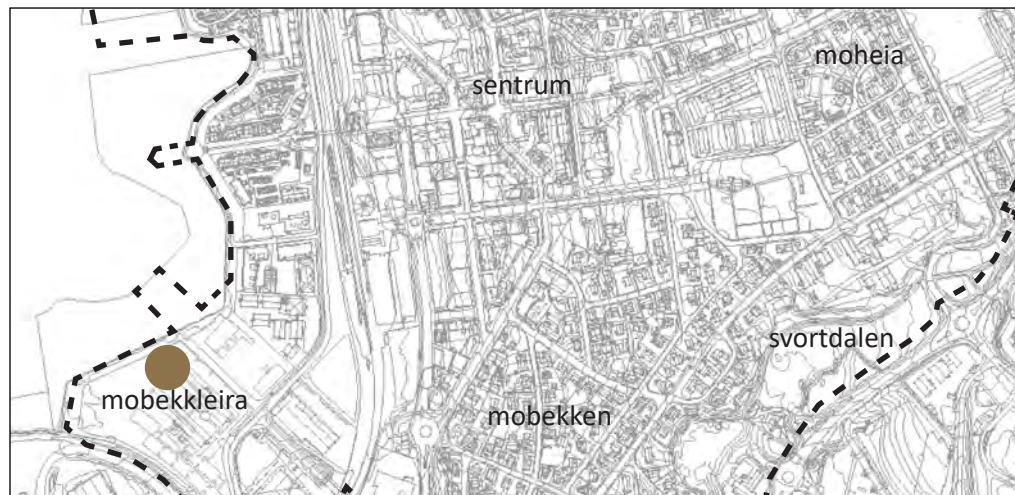
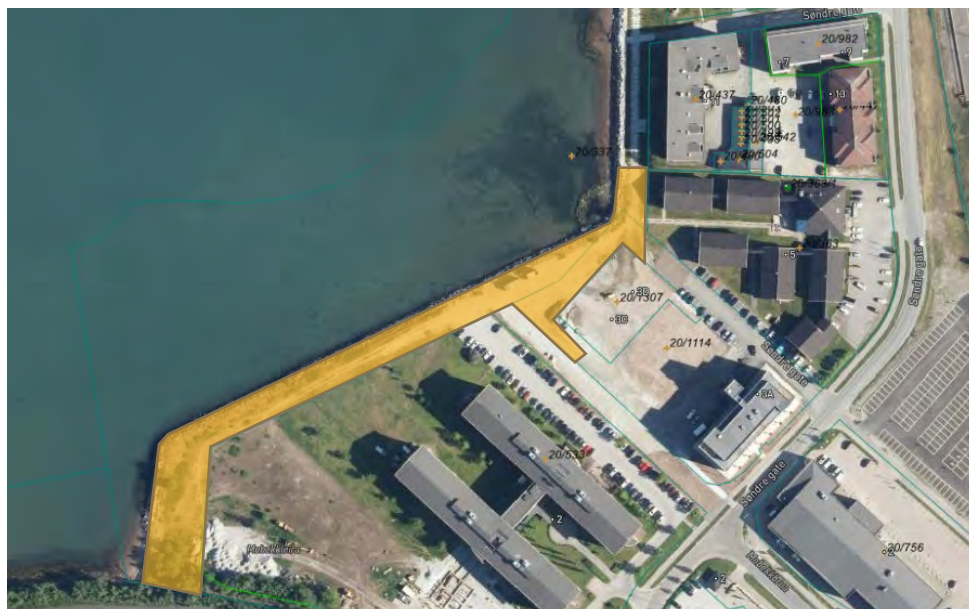
Attraktivt turdrag som legger til rette for uformelle møteplasser langs sjøen.

Styrker

Området ligger nært sentrum, Sjøfronten og Ranfjorden. Del av et populært turområde.

Svakheter

Ensformig og lite opparbeidet område. Usammenhengende turområde ved sjøen, som stopper brått opp.

Areal: 8 200 m2	Grunneier: Rana kommune/ privat	Planstatus: Turvei, annet friområde og park
---------------------------	---	---

Framtidig utvikling

I gjeldende reguleringsplan kan promenaden forlenges mot sørvest som, kan gi en gangforbindelse helt til Byporten. Planen åpner opp for at det kan bli bygget en pir og ytterst på piren tillates det å oppføre lettere konstruksjoner. Utvidelsen av promenaden må ses i sammenheng med eksisterende areal, for å sikre en helhetlig opplevelse av området.

Turdraget kan forlenges i nord, men dette ligger utenfor planområdet. En eventuell videreutvikling her må bli behandlet som en del av en revidering av kommunedelplan for Mo og omegn eller gjennom nye reguleringsplaner.

Beskrivelse av området

I 2018 ble det opparbeidet en ny sjøfront i byen, etter utforming fra Arkitektgruppen CUBUS AS. Sjøfronten har blitt et fint og sammenhengende turområde i byen. Sjøfronten er bygget på fyllmasser fra industri, gruver og jernverk. Utformingen er inspirert av industrihistorien til byen. Blant annet har jern blitt brukt som materiale flere steder og på gangstien finnes det dikt av Laila Stien. Sjøfronten er ikke bare et område man kan gå i. Det har også benker og sitteplasser, og et viktig møtepunkt for innbyggerne. Området pekes ut som et av de mest populære byrommene i spørreundersøkelsen «Ke tenk du?».

Sjøfronten starter ved Moment og avsluttes ved Fjordgården hotell/ K2. Området videre mot sørvest er lite opparbeidet og består i hovedsak av en gressplen med noen få trær. Det var planlagt at området skulle opparbeides i løpet av 2024-2025, men dette er enda ikke utført.

Mobekkleira ved Sjøfronten.

Ranheimgata 29

Mål for området

Lett tilgjengelig område, som er skjermet fra boligbebyggelsen med vegetasjon, og som har elementer for lek.

Styrker

Skjermet fra bebyggelsen med utsikt.

Svakheter

Deler av området er bratt og utilgjengelig. Området er gjengrodd.

Areal: 3 600 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Annet friområde
---------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Framtidig utvikling

Friområdet har en god plassering mellom boligbebyggelsen, og framstår som en «grønn lunge» i et område hvor det har vært flere fortettingsprosjekter de siste årene. Det er en fin kvalitet at området ligger skjermet på et platå. Dersom dette området skal utvikles, er det svært viktig at eksisterende vegetasjon og naturgitte forhold danner utgangspunktet for utviklingen. Man bør tenke mindre tradisjonelt og la naturen være en ressurs, for eksempel en naturlekeplass.

Kantvegetasjonen mot Thora Meyers gate og Brannklokkeveien må bevares, slik at området forblir skjermet. Terrenginngrep må unngås. Ellers er det viktig at området sikres med gjerde på grunn av terrengforskjellene mot gatene rundt. I de delene av området som er svært bratte, er det mer aktuelt å beholde vegetasjonen som en del av den generelle grønstrukturen.

>

Beskrivelse av området

Rundt friområdet er det blandet bebyggelse med både blokker, enebolig og flermannsboliger. Friområdet består hovedsakelig av kratt og vegetasjon med trær og busker. I øst er terrenget bratt og det skråner mot vest, omtrent fra kote 25 til kote 14. Her går det en snarvei fra Ranheimsgata i øst til Brannklokkeveien i nordvest. Den er skiltet med snarveiskilt i begge ender. I sør er den mulige snarveien privatisert.

Den østlige delen ligger lavere i terrenget på et «platå» på rundt kote 18 til 16. Denne delen er godt skjermet fra omkringliggende gater.

Snarvei Ranheimsgata 29 - Brannklokkeveien.

Toraneset I

Vikaveien 32

Mål for området

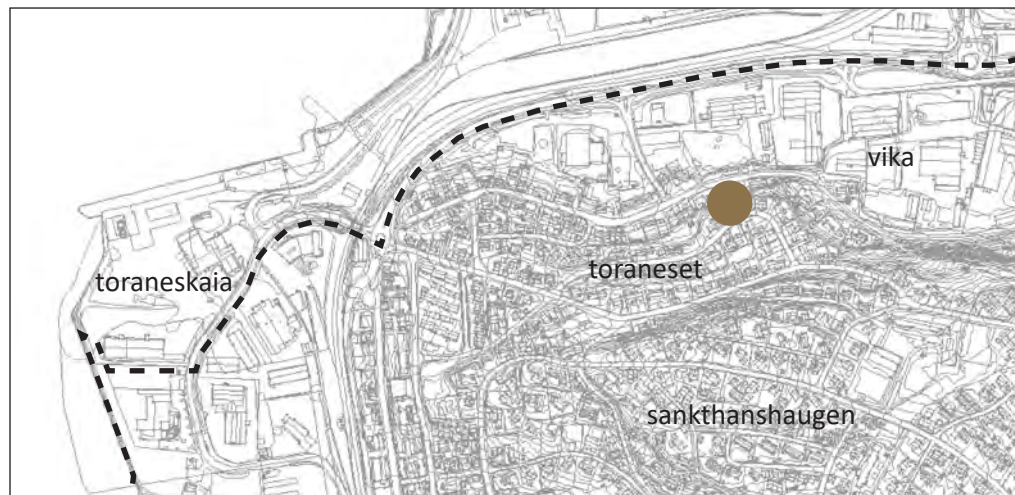
Tilgjengelig og attraktiv møteplass mellom boligbebyggelsen, med noen elementer for lek.

Styrker

«Grønn lunge» i et relativt tettbebygd område.

Svakheter

Området er bratt og utilgjengelig, delvis privatisert. Adkomst oppleves skjult og privat.

Areal: 2 400 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Anlegg for lek, annet friområde, offentlig friområde
---------------------------	-----------------------------------	--

Framtidig utvikling

Friområdet har en god plassering mellom bebyggelsen, og framstår som en «grønn lunge» i et relativt tettbebygd område. Deler av arealet er svært bratt, og dermed mer aktuelt som generell grønnsstruktur. Det er potensial for å forbedre og utvikle resten av området med enkle grep. Dette kan være soner med blomstereng, en naturlekeplass eller plassere ut benker og sitteplasser. Området har allerede en del vegetasjon som må bli ivaretatt og danne utgangspunktet for den framtidige utviklingen.

De regulerte adkomstene må gjøres mer tilgjengelige for allmennheten. Det må settes opp snarveiskilt for å synliggjøre snarveien. I tillegg bør det settes opp et gjerde e.l. for å danne et tydeligere skille mellom privat og offentlig areal.

Området må ses i sammenheng med det utvalgte byrommet "Toraneset II".

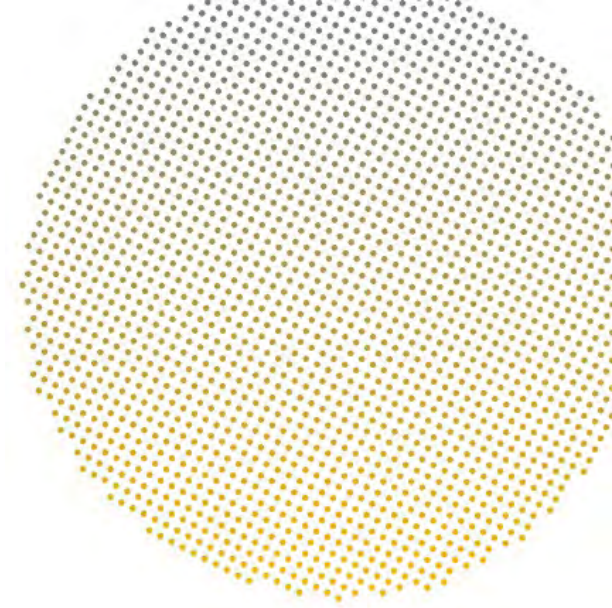

Beskrivelse av området

Området befinner seg mellom den etablerte boligbebyggelsen i Vikaveien og Brannklokkeveien. Arealet består hovedsakelig av gress og annen vegetasjon. Terrenget skråner mot nord, og er svært bratt og smalt enkelte steder. Deler av arealet nær Brannklokkeveien er regulert til anlegg for lek, men det er ikke opparbeidet som dette. I sør er noe av terrenget opparbeidet som parkering, og er i strid med reguleringen.

Fra Brannklokkeveien i sør går det en sti inn til området, men denne leder inn mot privat eiendom. Fra Vikaveien er adkomsten privatisert og i strid med reguleringen. Her er terrenget svært bratt. Det er ikke intuitivt at man kan gå inn i friområdet herfra dersom man ikke vet om muligheten.

Området inngår som en del av et sammenhengende byromsnettverk med grønnstruktur sammen med det utvalgte byrommet "Toraneset II".

Toraneset II

Brannklokkeveien - Toranesgata

Mål for området

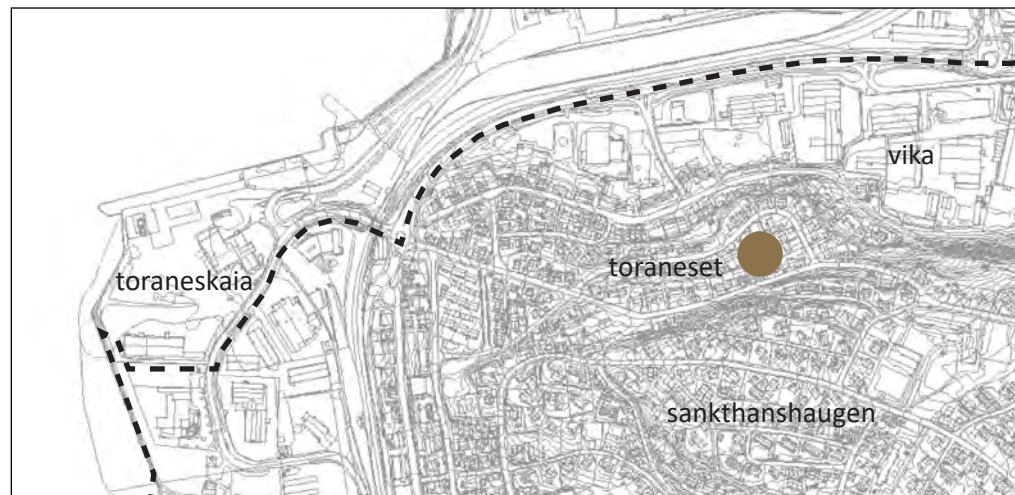
Tilgjengelig og attraktiv møteplass mellom boligbebyggelsen, med elementer for lek og urbant landbruk.

Styrker

«Grønn lunge» i et relativt tettbebygd område.

Svakheter

Ensformig utforming. Privatisert og utilgjengelig adkomst.

Areal:
900 m2

Grunneier:
Rana kommune

Planstatus:
Anlegg for lek

Framtidig utvikling

Friområdet har en god plassering mellom bebyggelsen, og framstår som en «grønn lunge» i et relativt tettbebygd område. Det er potensial for å forbedre og utvikle resten av området med enkle grep. Dette kan være å etablere soner med blomstereng, opparbeide en naturlekeplass eller anlegge flere benker og sitteplasser. Området kan også være godt egnet til å dyrke grønnsaker, som f.eks. en parsellhage. Det må undersøkes nærmere hvordan dette kan gjennomføres. Området har allerede en del vegetasjon som må bli ivaretatt og danne utgangspunktet for framtidig utvikling.

Adkomstene må synliggjøres og gjøres mer tilgjengelige for allmennheten. Det må settes opp snarveiskilt ved begge adkomstene for å synliggjøre snarveien. I tillegg bør det settes opp et gjerde e.l. for å danne et tydeligere skille mellom privat og offentlig areal.

Området må ses i sammenheng med det utvalgte byrommet "Toraneset I".

Beskrivelse av området

Området befinner seg mellom den etablerte boligbebyggelsen i Toranesgata og Brannklokkeveien. Arealet består hovedsakelig av gressplen og enkelte trær og busker, selv om det er regulert til anlegg for lek. Både adkomst fra Brannklokkeveien og Toranesgata framstår som privatiserte og lite tilgjengelig for allmennheten. De brukes også som parkering og kjøreadkomst. Det er ikke intuitivt at man kan gå inn i friområdet herfra dersom man ikke vet om muligheten.

Området inngår som en del av et sammenhengende byromsnettverk med grønnstruktur sammen med det utvalgte byrommet "Toraneset I".

Mo Ungdomsskole

Mål for området

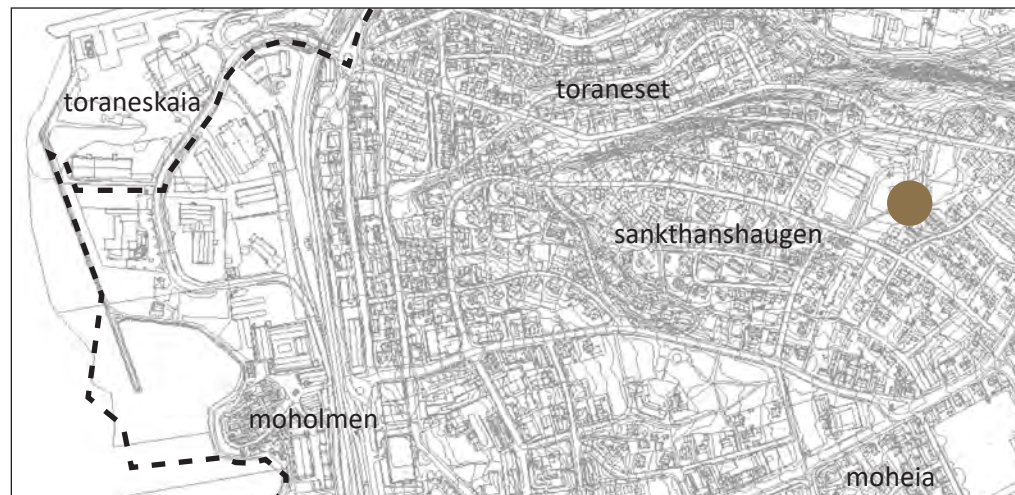
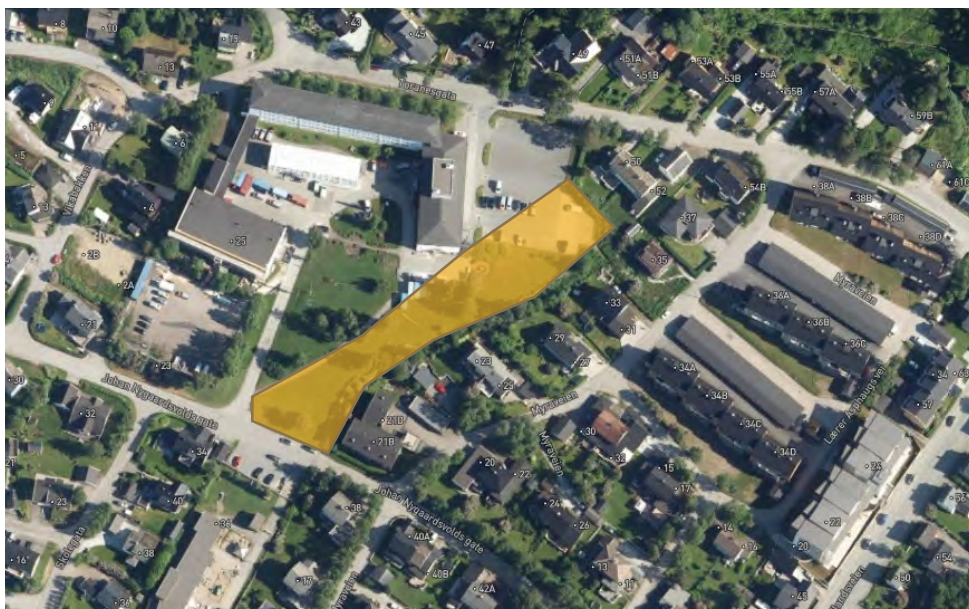
Opparbeide med flere kvaliteter, som legger til rette for lek, læring og urbant landbruk.

Styrker

Stort areal med potensial for mange ulike aktiviteter for barn og unge.

Svakheter

Deler av området er en parkeringsplass. Lite opparbeidet og ensformig.

Areal: 4 200 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Annet friområde
---------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Framtidig utvikling

Eksisterende trær og vegetasjon må bevares. Området kan deles inn i flere soner for å gi ulike kvaliteter. Det bør være soner med sitteplasser, og soner for aktivitet, som gjør det attraktivt å bruke området både på dagtid og ettermiddagstid.

Området kan være godt egnet for å etablere en skolehage, med direkte nærhet til både skole og barnehage. På deler av arealet bør det etableres blomstereng, framfor gressplen. Disse elementene vil bidra til læring i naturens eget klasserom. De harde flatene mot nord må fjernes og erstattes med vegetasjon, og ha en tydelig avgrensning mot parkeringsplassen. Eksisterende vegetasjon, spesielt trærne, må bli ivaretatt.

Utviklingen av området må ta utgangspunkt i en medvirkningsprosess med skolens elever.

Beskrivelse av området

Friområdet inngår som en del av uteområdet til Mo ungdomsskole. Store deler av friområdet er grøntområde med gressplen, trær og busker. I nord er en del areal opparbeidet som parkeringsplass. Det går en gang- og sykkelvei gjennom området. Det er minimalt med installasjoner og området preges av store åpne flater.

Grøntareal ved Mo ungdomsskole.

Skansen I

Mål for området

Tilgjengelig og attraktiv møteplass mellom boligbebyggelsen, med elementer for lek.

Styrker

En «grønn lunge» blant boligbebyggelsen. Vegetasjonen skjærer friområdet fra bebyggelsen.

Svakheter

Gjemt og privatisert adkomst. Utilgjengelig område med mye vegetasjon.

Areal:

1 300 m2

Grunneier:

Privat

Planstatus:

Annet friområde

Framtidig utvikling

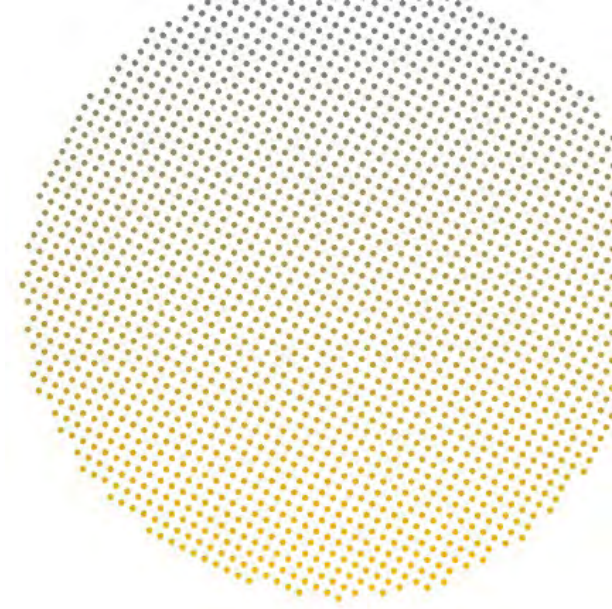
Framtidig utvikling må ta hensyn til eksisterende vegetasjon og de naturlige forutsetningene til området. Med små grep kan området bli en naturlekeplass. Adkomst fra Hans Nilsen Hauges vei må synliggjøres og bli mer tilgjengelig for allmennheten.

Utviklingen av dette området bør ses i sammenheng med tilgrenset friområde langs eksisterende eneboligrekke i det utvalgte byrommet "Skansen II" og Statskogs hovedkontor med hage.

Beskrivelse av området

Området ligger gjemt mellom boligbebyggelsen i Alf A. Øverlis vei, Nordlandsveien og H.N. Hauges vei. Adkomsten er via H.N. Hauges vei, men denne er ikke synlig og det er ikke intuitivt at man kan gå inn til friområdet herfra. Adkomsten framstår som privatisert.

Dette er ett av få bynære friområdene som utelukkende består av tett vegetasjon, har et tilnærmet flatt terreng og ikke er opparbeidet.

Skansen II

Mål for området

Fungerer som en tydelig vegetasjonsbuffer og er en attraktiv møteplass for nærområdet med ulike aktiviteter.

Styrker

Har noe utsikt i deler av område. En buffer mellom industri/ E6 og boligbebyggelse.

Svakheter

Nær E6 og industriparken, som gir mye støy og støv. Udefinert avgrensing mot boligbebyggelse.

Areal:

4 000 m2

Grunneier:

Privat/ fester: Rana kommune

Planstatus:

Annet friområde (sikkerhetssone: hovedkloakk)

Framtidig utvikling

Eksisterende trær og vegetasjon må bevares, men det må også plantes nytt spesielt for å skjerme mot E6. På deler av arealet bør det etableres blomstereng, framfor gressplen. Det kan settes ut faste installasjoner som vil generere aktivitet. I tillegg bør det settes opp et gjerde e.l. for å danne et tydeligere skille mellom privat og offentlig areal.

Området bør ses i sammenheng med Statskogs hovedkontor med hage og det utvalgte byrommet "Skansen I".

Beskrivelse av området

Området har noe utsikt mot fjorden, er parkmessig opparbeidet og en «grønn lunge» i boligbebyggelsen. Området har varierende vegetasjon med både busker og trær. Det framstår som relativt skjermet med tanke på at det ligger nært både E6 og industriparken. Preges av mye støy og nedfall av støv. Grønne innslag er særlig viktig i slike områder, blant annet fordi trær er med på å rense luften. Området framstår utflytende i avgrensingen mot private boliger.

Mo kirke

Mål for området

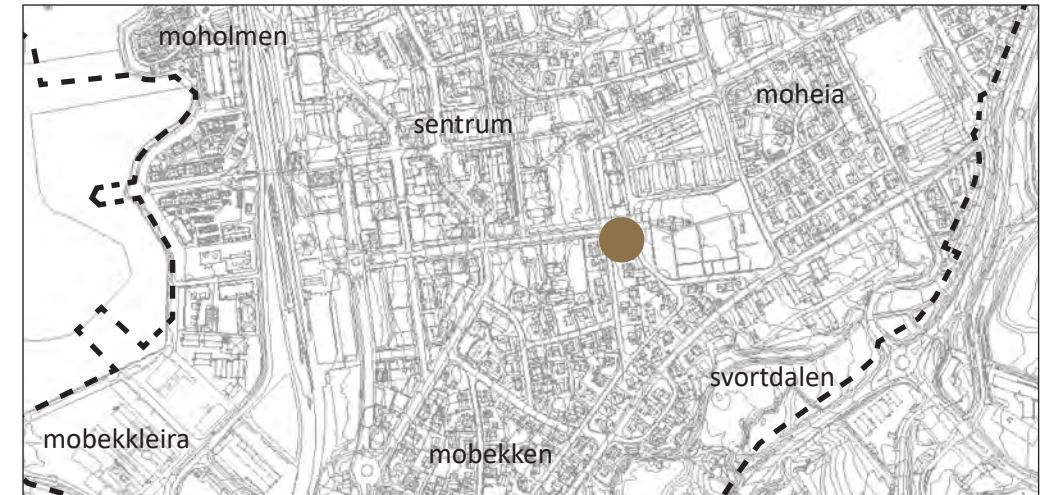
Område med trerekke mot omkringliggende vei, en snarvei gjennom området og enkle elementer for lek.

Styrker

Henger sammen med et større grøntområde ved Mo kirke.

Svakheter

Anonymt område og udefinert avgrensning.

Areal:

1 000 m2

Grunneier:

Privat

Planstatus:

Anlegg for lek

Framtidig utvikling

Framtidig utvikling vil avhenge av utviklingen i de utvalgte byrommene "Kirkeaksen" og "Teaterparken". Området kan få flere kvaliteter med små grep. Det skal etableres en trerekke mot omkringliggende vei, det kan anlegges en blomstereng, og å plasseres ut benker og enkle elementer for lek. Trerekken vil kunne bidra til en bedre skjerming av anlegg for lek og gi en tydelig avgrensning mot vei, i tråd med reguleringen. Nærheten til kirka gjør at det er mulig å koble dette byrommet til Mo kirke. Ved ny utvikling av området bør snarveien opprettholdes.

>

Beskrivelse av området

Området er opparbeidet med gressplen, men har lite vegetasjon annet enn ett tre og noen busker. Det går en snarvei gjennom området.

Reguleringsformålet er anlegg for lek og det er regulert inn en trerekke mot vei, men dette er ikke blitt opparbeidet.

Grøntareal ved Mo kirke.

Mobekken I

Mobekkgata - Hans Wølners gate

Mål for området

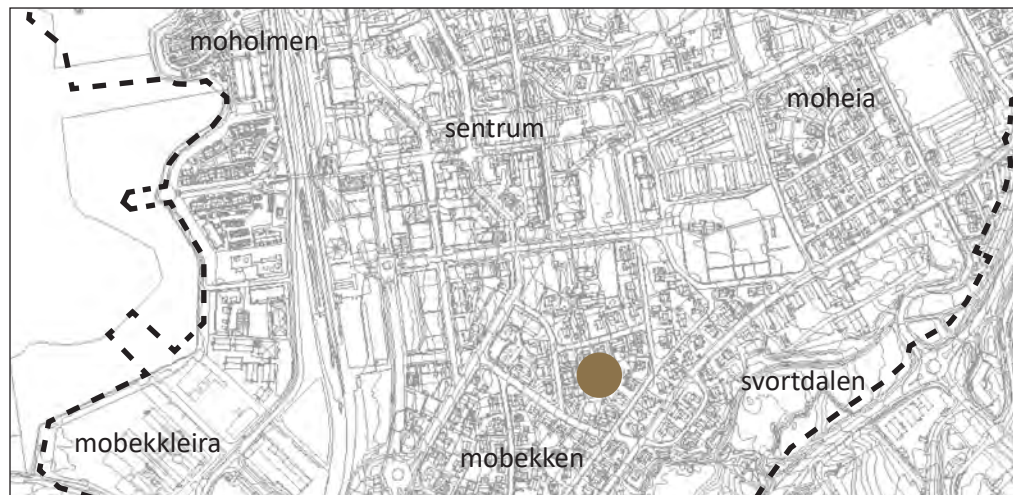
Tilgjengelig og helhetlig løst område, som fungerer som en uformell møteplass.

Styrker

God plassering mellom bebyggelsen. Skjermet.

Svakheter

Lite synlig adkomst fra Hans Wølners gate. Eksisterende bygg og kjøreadkomst.

Areal: 900 m2	Grunneier: Privat	Planstatus: Annet friområde
-------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

Framtidig utvikling

Friområdet har en god plassering mellom boligbebyggelsen, og arealet egner seg godt som en uformell møteplass for de som bor der. Arealet må tilføres mer vegetasjon og kan tilføres en enkel sitteplass. I tillegg må det lages et tydeligere skille mot boligene, slik at området ikke oppleves som privatisert.

En utfordring er at flere av boligene har kjøreadkomst via den ene delen av friarealet, samtidig som den bør fungere som en fotgjengervennlig passasje. I tillegg må dette ses i sammenheng med byggene som står på området, slik at det løses på en god måte. Det er viktig at begge adkomstene synliggjøres og gjøres mer tilgjengelige. Dette kan løses blant annet ved å sette opp snarveiskilt. Denne problematikken må tas hensyn til i framtidig utvikling.

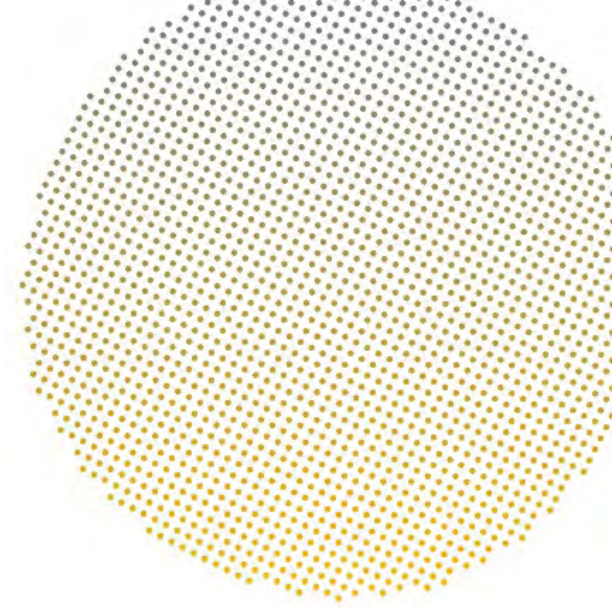
Området må ses i sammenheng med det utvalgte byrommet "Mobekken II".

Beskrivelse av området

Frrområde befinner seg midt mellom eneboligbebyggelsen. Enkelte deler i øst er opparbeidet med gressplen med kantstein og det står en benk der. Det finnes også en garasje og en nettstasjon innenfor arealet.

Området har adkomst fra en liten synlig snarvei fra H.W. gate, og fra en kombinert snarvei- og kjøreadkomst til boliger fra Mobekkgata. En stor del av arealet består av harde flater.

Momentparken

Mål for området

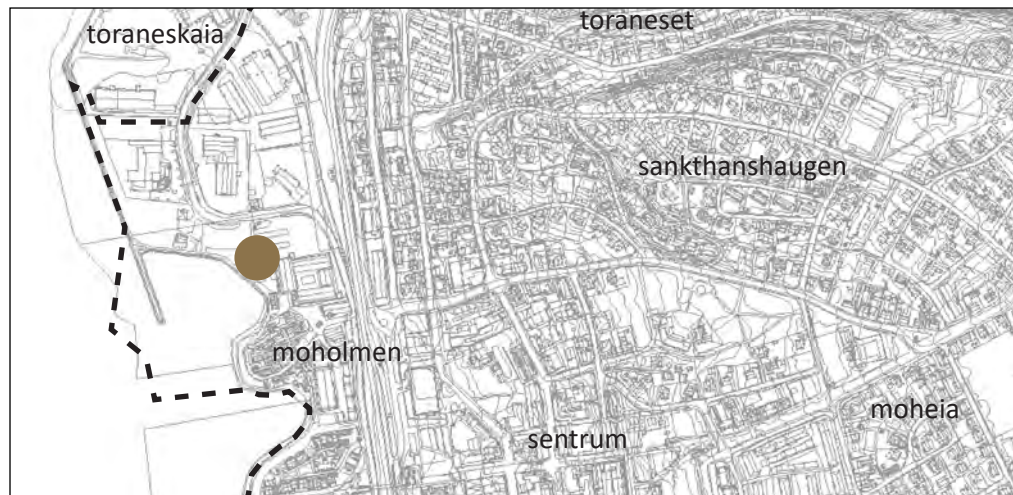
Opparbeidet park som en del av turdraget Sjøfronten, med ulike kvaliteter.

Styrker

Tilknyttet Sjøfronten, nærhet til Ranfjorden, Moholmen, småbåthavna og Moment.

Svakheter

Ensformig område med gressplen. Udefinerte avrensnings. Mange ulike områder rundt som må tas hensyn til.

Areal:

3 500 m²

Grunneier:

Rana kommune/ privat

Planstatus:

Park, gang- og sykkelvei

Framtidig utvikling

Utarbeidelsen av en park ved Moment har lenge vært et tema, og er planlagt realisert i løpet av 2024/25. En park her vil legge til rette for opphold, flere møteplasser og en formidlingsarena. Det vil også være mulig å kunne åpne mer opp mot Ranfjorden. I tillegg til Sjøfronten, bør parken knyttes sammen med det utvalgte byrommet "Gammeltorget".

Moment har mange viktige aktører hos seg, både innen kultur, historie og vitenskap. Ved å knytte det som skjer inne sammen med det som skjer ute, vil det kunne skape en bedre helhetlig opplevelse. Det vil også være mulig å se på en videre forlengelse av Sjøfronten av enkelte elementer som cortenstål og regional granittstein. Adkomsten fra Midtre gate bør synliggjøres.

Dette var tidligere situasjon og det arbeides nå med å ferdigstille parken.

>

Beskrivelse av området

Området ligger i tilknytning til Sjøfronten, en privat småbåthavn, og et regulert naturvernområde i sjø og bevaringsområdet Moholmen. Moment ligger også i tilknytning til området, hvor blant annet Helgeland museum, Vitensenter Nordland og Rana kunstforening holder til. I tillegg grenser det til en større parkeringsplass, og flere garasjerekker. Den delen av parken som er vendt mot fjorden er dekket med betong, og er en forlengelse av Sjøfronten, selv om den ikke er blitt opparbeidet på samme måte som øvrige delene. Her er det primært opparbeidet med gressplen. Området har flere udfinerte avgrensinger og er ensforming utformet.

Momentparken ved småbåthavna og Sjøfronten.

Meyerparken

Mål for området

Tilbakeført historisk hage som er tilrettelagt for opphold og aktiviteter, med sammenheng til nærliggende grøntområder.

Styrker

Unik plassering. Historisk verdi. Stor park i sentrum med gamle trær.

Svakheter

Uklart om parken er for allmenheten eller hotellet. Svekket historisk utforming.

Areal: 4 800 m2	Grunneier: Rana kommune/ privat	Planstatus: Park (hensynssone: bevaring kulturmiljø)
---------------------------	---	---

Framtidig utvikling

Parken bør bli en mer aktiv del av bybildet. Den har en unik plassering nært sentrum, og en historisk viktig betydning i utviklingen av Mo i Rana. Den historiske konteksten må legges til grunn for videre utvikling. Den bør tilbakeføres til en historisk hage, som en av de få i nord med historisk formspråk, materialbruk og bruk av vegetasjon. Dette er én av få steder på Mo hvor spor lenger tilbake enn 1945 har blitt bevart.

Det bør tilrettelegges mer for opphold og bruk, blant annet uteservering og sittemuligheter. Mange spisesteder ligger i nærheten, og det kan skapes et bedre samspill mellom inne og ute.

Det er viktig å se på forbindelsene til øvrige byrom rundt. Meyerparken ligger i nærheten av Jernbaneparken og det utvalgte byrommet "Talvikparken". Her bør det etableres bedre forbindelser for gående og syklende.

Beskrivelse av området

Det vi i dag kjenner som Meyerparken var opprinnelig en privat hage som ble opparbeidet samtidig med Meyergården på slutten av 1890-tallet. Da ble det blant annet opparbeidet kjøkkenhage, plantet trær og anlagt sitteplasser og gjerder. Meyerparken ble videre utvidet mot sør fra 1900 til 1905. Da ble det blant annet plantet flere trær, anlagt andedam og gangveier. Foran Meyergården ble hagen omarbeidet med parterrer og akse-system.

Meyerparken var privat fram til 1974, men er nå tilgjengelig for allmennheten. Til tross for dette kan det være noe uklart for allmennheten om området er åpent for alle eller om det bare er for hotellets gjester. Når det gjelder utformingen, så ser vi fortsatt spor av den opprinnelige opprinnelige parken. Blant annet står flere av de gamle trærne enda og man kan se rester etter parterrene. Parken er oppført i landskapsstil.

Størstedelen av Meyerparken er regulert til bevaring av kulturmiljø, og inngår også i verneplanen for Rana. Dette innebærer blant annet krav om at Meyerparken skal bevares som grøntområde og eksisterende trær skal bevares i størst mulig grad. Ved tiltak i parken skal det legges til grunn at parken skal tilbakeføres til sin gamle prakt, og hele parkområdet planlegges under ett.

Meyergården og Meyerparken.

Talvikparken vest

Mål for området

Variert parkområde med ulike kvaliteter, og elementer for lek og urbant landbruk, med sammenheng til nærliggende grøntområder.

Styrker

Populært sentrumsnært parkområde. Stort areal med ulike soner og rom for ulike aktiviteter. Flere store trær.

Svakheter

Uklart skille mellom park og omkringliggende bebyggelse. Deler av området oppfattes som privat hage.

Areal:

7 700 m²

Grunneier:

Privat/ fester: Rana
kommune

Planstatus:

Park

Framtidig utvikling

Parken har flere ulike kvaliteter og legger til rette for flere typer bruk. Det bør tilrettelegges for økt bruk i vestre del av parken med sitteplasser og soneinndelinger. Eksisterende trær og vegetasjon må bevares og brukes som ressurs i framtidig utvikling. Området må ses i sammenheng med østre del. Det kan være et godt egnet sted for å etablere soner med blomstereng og dyrke grønnsaker, som f.eks. en parselhage. Dette må vurderes nærmere.

En utfordring er det uklare skillet mellom park og omkringliggende bebyggelse. Dette gjelder spesielt mellom Torggata 6 og Lars Meyersgate 16, der parken framstår som en del av de private hagene. Her er det potensial for å opparbeide en adkomst til parken fra Torggata, og å se på koblingen fra Talvikparken videre ned mot det utvalgte byrommet "Meyerparken" og Jernbaneparken. En trafiksikker løsning må vurderes nærmere.

Monumentet som står i parken bør synliggjøres og få en informasjonstavle.

>

Beskrivelse av området

Talvikparken er en stor, bynær park med mange kvaliteter, som er mye brukt av innbyggerne, skoler og barnehager. Østre del har blitt betraktelig oppgradert, og er en aktivitetspark med blant annet volleyballbane, treningsinstallasjoner og sitteplasser. Vestre del er ikke nylig oppgradert, men framstår som en klassisk park med enkelte sitteplasser. Det finnes flere eldre trær som innehar mange viktige kvaliteter. Terrenget skråner mot Torggata hvor parken stopper brått opp og man må bevege seg ned en bratt, gjengrodd skråning for å komme seg ned til gaten.

I parken står det et monument til minne om tuberkulosesykehuset fra 1947, i brakker som tyske okkupanter hadde bygget. Sykehuset skulle først og fremst ta imot pasienter som hadde blitt deportert sørover fra tuberkulosehjemmet i Talvik i Finnmark, etter at det ble brent av tyskerne i 1944. Sykehuset i Mo i Rana ble derfor fort kalt Talvik, og navnet har blitt videreført til parken (Årbok for Rana 2016).

Teaterparken er et fordøyningsbasseng (H320_3) som er en del av en flomvei (H190).

Teaterparken

Mål for området

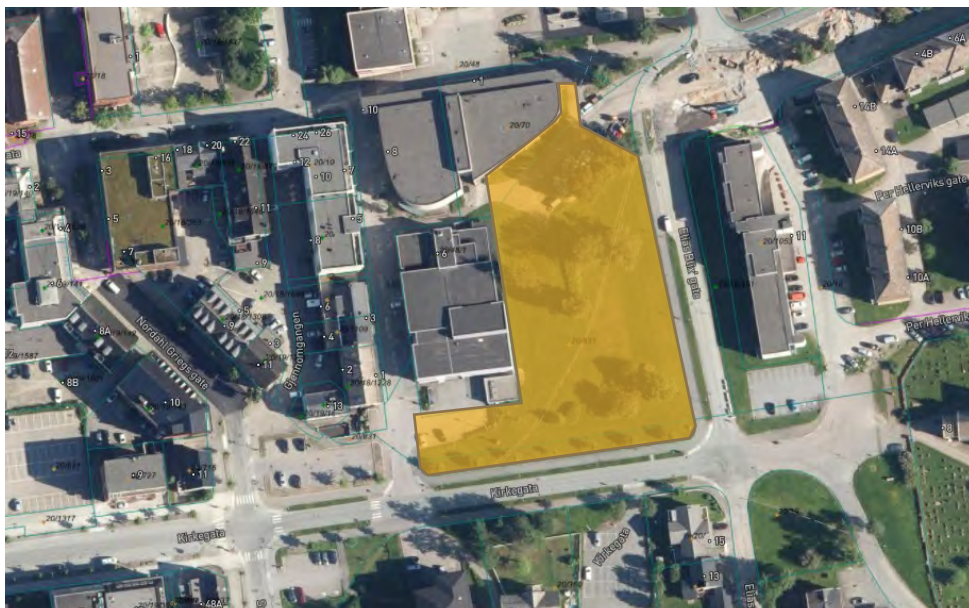
Et variert parkområde som legger til rette for ulike bruk, med sammenheng til nærliggende grøntområder.

Styrker

Sentral plassering. Flere store, flotte løvtrær.

Svakheter

Ensformig utforming. Lite samspill mellom aktiviteter i byggene og parkområdet.

Areal:

8 300 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Park, annet friområde, torg

Framtidig utvikling

Teaterparken har et stort potensial med sin sentrale plassering og nærheten til Nordland Teater, kinoen og samfunnshuset. Det bør skapes bedre samspill mellom inne og ute.

Det bør legges til rette for mer opphold og bruk, og parken bør gjøres mer variert. For eksempel ved å dele inn i flere soner som får ulike funksjoner. Det kan legges til rette for naturlig vegetasjon og etablere områder med blomstereng, framfor gressplen. Enkelte soner bør skjermes mer, slik at parken i større grad blir tilrettelagt for opphold med sitteplasser lengre inn på området for aktiv bruk hele året. Disse sonene bør koble seg på snarveien som en del av den nye utformingen.

Området må ses i sammenheng med de utvalgte byrommene "Mo kirke" og "Kirkeaksen".

Beskrivelse av området

Teaterparken ligger i nærheten av noen av de viktigste kultur-institusjonene i Rana. Til tross for dette er parken lite brukt, og framstår som ensformig sammenlignet med andre parker og byrom i sentrum. Primært brukes parken som snarvei fra Kirkegata til Elias Blix' gate.

Parken er opparbeidet med gress og det finnes også flere store, flotte løvtrær. Det er satt ut flere sittebenker langs fortau ved Elias Blix' gate. Sør i parken har Nordland Teater plassert en black box med utescene som er vent opp mot parken. I den nordlige delen av området er det et større asfaltert område. Deler av området ved Nordland teater brukes til parkering.

Teaterparken er et fordøyningsbasseng (H320_3) som er en del av en flomvei (H190).

Teaterparken.

Nilsson-løkka

Mål for området

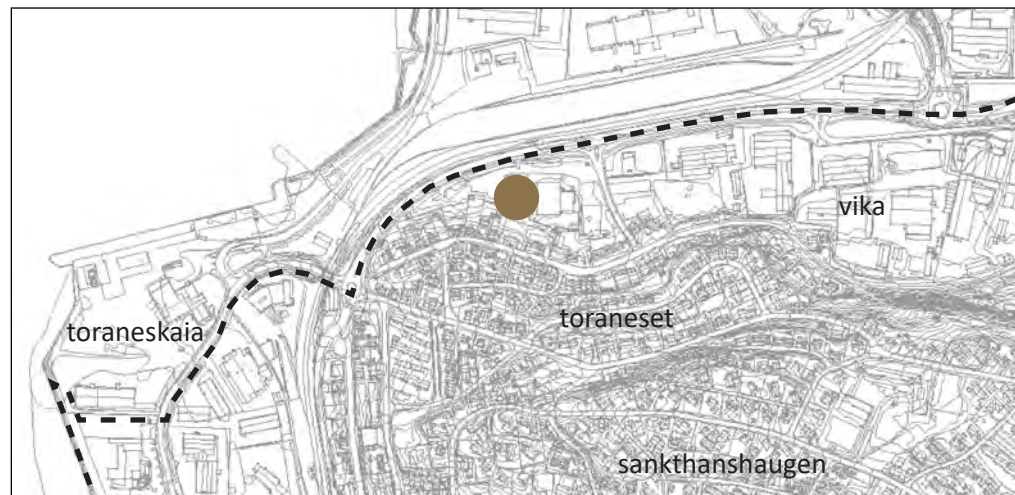
Vedlikeholdt ballbinge som er lett tilgjengelig og attraktiv å bruke.

Styrker

Eneste ballbinge i sentrum. Eksisterende vegetasjon som skjermer ballbingen fra området rundt.

Svakheter

Privatisert og gjengrodd adkomst. Området er dårlig vedlikeholdt, gjengrodd og forsøplet.

Areal: 2 800 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Anlegg for lek
---------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Framtidig utvikling

Asfalteringen i Vikaveien må fjernes og snarveien må synliggjøres. Containere og søppel, både i snarveien og ved ballbingen, må fjernes. Det må også ryddes opp i vegetasjonen i den gjengrodde snarveien, for å gjøre den tilgjengelig igjen. Det må settes opp snarveiskilt, så det blir en tydeligere forbindelse som folk vet om.

Ballbingen må repareres og tas i bruk igjen. Området har allerede mye vegetasjon som må bli ivaretatt og danne utgangspunktet for den framtidige utviklingen.

Beskrivelse av området

Området består i hovedsak av en ballbinge og tett vegetasjon. Ballbingen har blitt kalt Nilsson-løkka siden rørlegger Nilsson, som holder til i nabobygget, sponset deler av prosjektet. Ballbingen bærer preg av dårlig vedlikehold og forfall. Da området ble befart sommeren 2023, var deler av området forsøplet og det var plassert containere og kabler ved ballbingen. Generelt framstår området som lite attraktivt for bruk og opphold.

Adkomsten fra sør er via en snarvei som ligger i Vikaveien. Denne er asfaltert og privatisert, og tatt i bruk som parkeringsplass. Det står også flere containere i snarveien, og den framstår generelt som gjengrodd og lite tilgjengelig for allmennheten. Store søyleosp danner en allé og skjuler ballbingen mot bebyggelsen.

Nilsson-løkka.

Fotballbane Moheia

Mål for området

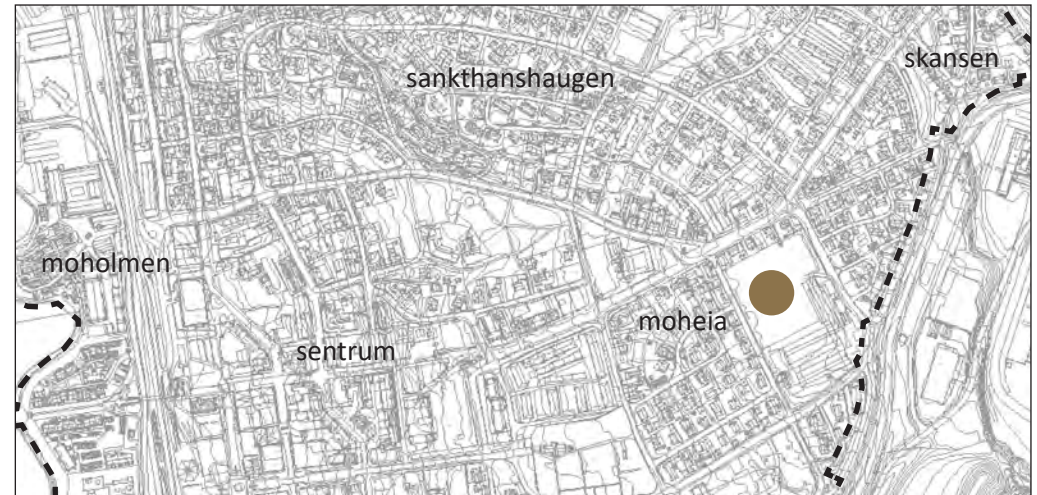
Et attraktivt idrettsområde som er tilrettelagt for ulike aktiviteter, og som fungerer som en viktig møteplass.

Styrker

Plassering ved siden av Moheia fritidspark.

Svakheter

Nedslitt område. Gammelt og lite attraktivt sammenlignet med Sagbakken stadion.

Areal: 9 600 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Anlegg for idrett og sport
---------------------------	-----------------------------------	--

Framtidig utvikling

Området er under regulering, og eksisterende fotballbane skal byttes ut med en mindre bane. Det skal også lages parkeringsplasser med adkomst og blågrønne strukturer som skal vektlegges. Det bør ses på muligheten for å tilrettelegge for flere aktiviteter og idretter slik at anlegget kan brukes av flere. Snarvei opp til Øvre Idrettsvei bør beholdes og tilrettelegges bedre.

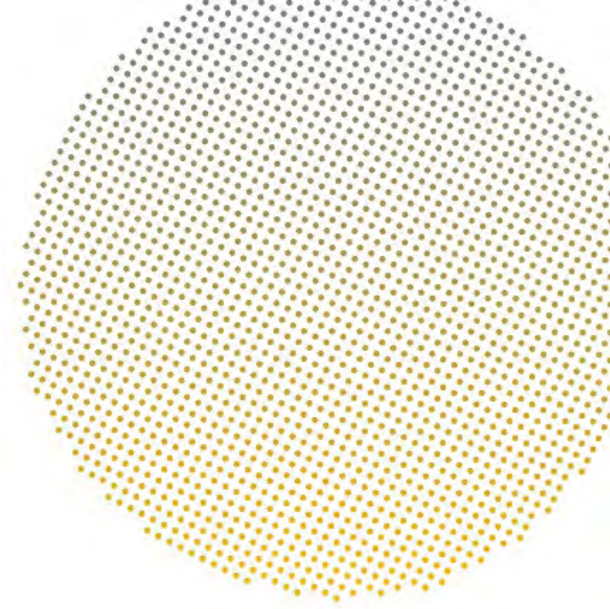

Beskrivelse av området

Fotballbanen er en kunstgressbane, som ligger i tilknytning til Moheia fritidspark. Området har tidligere vært hovedarena i Mo i Rana, men er nå erstattet av Sagbakken stadion. Moheia stadion er fortsatt i bruk, men mindre enn tidligere. Arealet benyttes som kroppsøvingsareal til ungdomsskolen.

Fotballbane på Moheia Fritidspark.

Mobekken II

Mobekkgata - Kongsveien

Mål for området

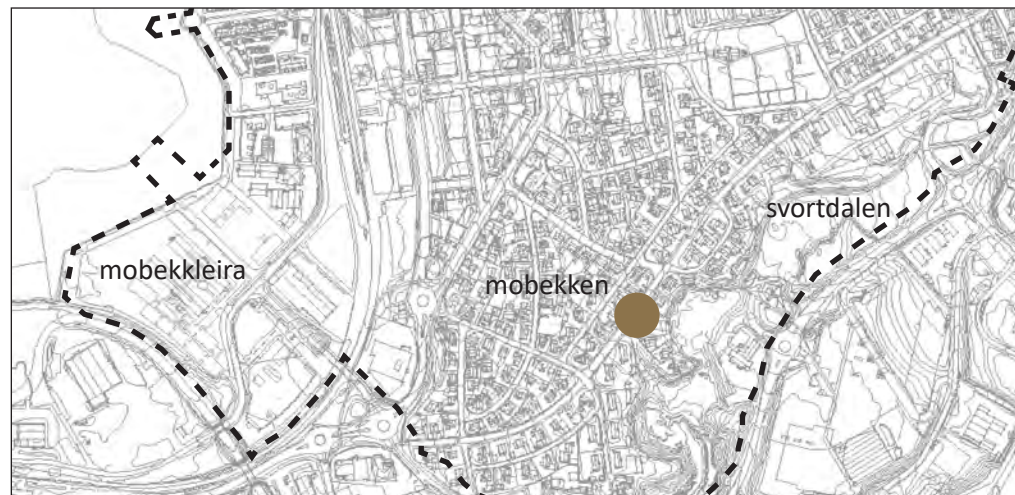
Tilgjengelig og opparbeidet område med ulike elementer, og som fungerer som en uformell møteplass.

Styrker

Egnet for gående og syklende. God plassering mellom bebyggelsen.

Svakheter

Forfallent og lite opparbeidet. Utilgjengelig snarvei.

Areal: 1 400 m2	Grunneier: Privat	Planstatus: Anlegg for lek, annet friområde
---------------------------	-----------------------------	--

Framtidig utvikling

Snarveien må skiltes, både fra Mobekkgata og fra Kongsveien. Ellers er området nokså unikt ettersom det har blitt transformert fra gate til friområde. Dette gir variasjon fra øvrige, tilgrensende gater, og er med på å gi opplevelsverdi. Det gjør også området mer egnet for gående og syklende.

Området kan gjøres mer attraktivt med små grep. For eksempel kan man legge til rette for å skape en uformell møteplass med flere sitteplasser. Eksisterende vegetasjon bør beholdes, men vedlikeholdes der det er behov for det. Området kan opparbeides som en naturlekeplass, og det kan være egnet for enkel dyrking av grønnsaker i f.eks. pallekarmer. Det bør være en kobling fra gang- og sykkelveien i Svortedalen, samt en videre utvikling av Kongsveien opp mot Moheia Fritidspark.

Området må ses i sammenheng med de utvalgte byrommene "Mobekken I" og "Fotballbane Moheia"..

Beskrivelse av området

Tidligere var det gjennomkjøring gjennom gata, men friområdet ble anlagt en gang mellom 2004 og 2005. Området ble da opparbeidet med lekeapparater, men disse er nå fjernet. Ved befaring sommeren 2023 var det bare paradishopping og en nedslitt benk med bord igjen. Det framstår nå som et gatetun med soneinndelinger.

I dag består det primært av vegetasjon med gress, trær og busker. Gjennom området går det en gangvei. Fra Mobekkgata i vest går det en snarvei mellom Mobekkgata 24 A, 24B og 26. Denne framstår som en del av boligtomtene og det er ikke intuitivt at man kan gå her.

Myraveien

Mål for området

Attraktiv lekeplass med ulike kvaliteter og som fungerer som en uformell møteplass.

Styrker

En «grønn lunge» blant boligbebyggelsen.

Svakheter

Gjengrodd. Utlgjengelig og privatisert adkomst. Nedslitte lekeapparater.

Areal: 800 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Anlegg for lek
-------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Framtidig utvikling

Området framstår som en «grønn lunge» i et relativt tettbebygd strøk. Det er potensial for å gjøre noe mer ut av området: utslitte lekeapparater bør erstattes, og området bør ha benker og bord. Vegetasjon med både trær, busker, gress og blomstereng er viktige kvaliteter som må videreføres. Det er likevel relevant med noe opprydding, for å gjøre området blir mer tilgjengelig.

Adkomsten fra Myraveien må merkes slik at folk får vite at det finnes en lekeplass mellom boligene. Det bør etableres et fysisk skille i grensen mellom regulert lekeplass og bebyggelse for å hindre privatisering. Dette gjelder spesielt i arealet mellom Myraveien 8 og 10.

Beskrivelse av området

Lekeplassen befinner seg midt mellom boligbebyggelsen. Lekeplassen er opparbeidet med lekeapparater som framsår som nedslitte og det finnes benker med bord. Deler av området framstår som gjengrodd med mye tett vegetasjon.

Adkomsten til lekeplassen er fra Myraveien i vest. Det er ikke intuitivt at man kan gå inn til lekeplassen herfra da det ser ut som om adkomsten er en del av eiendommen til Myraveien 8 og 10. Ved befaring sommeren 2023, var adkomsten tatt i bruk som lagringsplass for byggematerialer.

Lekeplass ved Myraveien.

Kilder - Litteratur

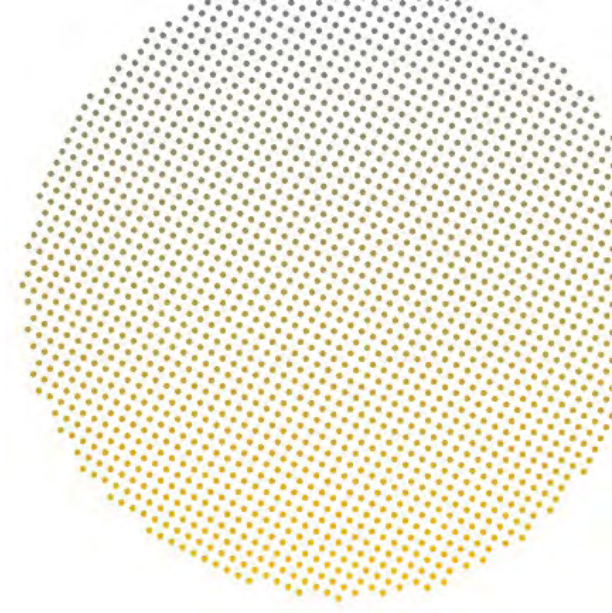
- "Byrom – en idehåndbok", Kommunal- og distriktsdepartementet, 2016
- Medvirkningsprosjektet «Bærekraftig byutvikling Mo i Rana»
- Mulighetsstudier av Havmannaksen med sidegater av White arkitekter og SLA
- Årbok for Rana 2016

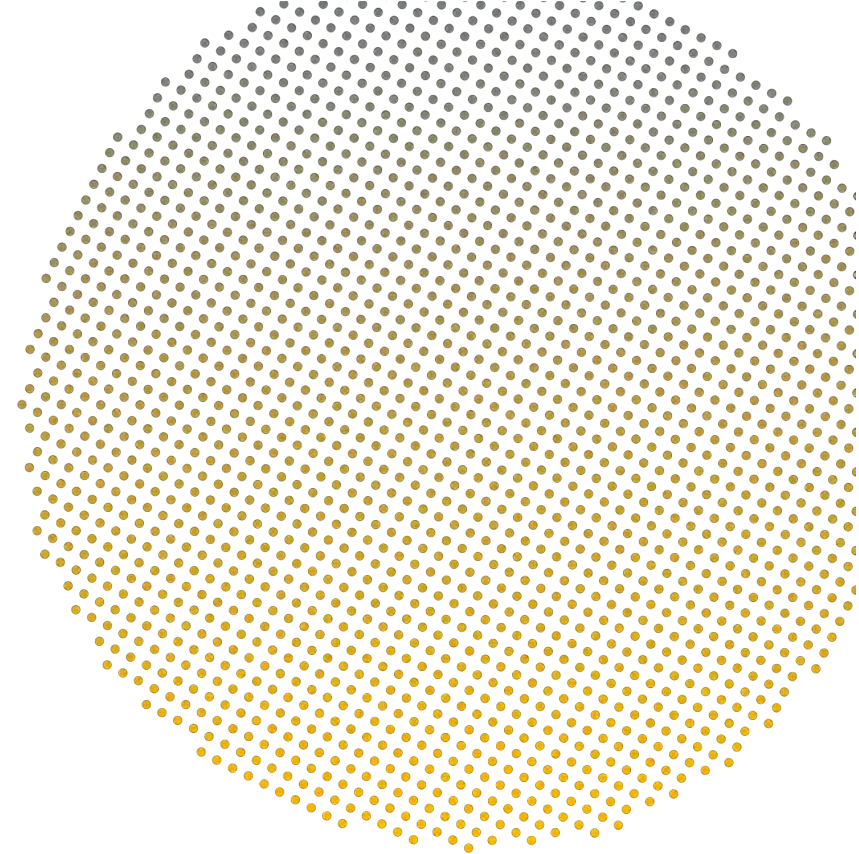
Kart:

- Kommunekart.com / Norge i bilder

Foto:

- Roger Marthinsen, Avdeling for kommunikasjon, Rana kommune

Rådhusplassen 2
Pb 173, 8601 Mo i Rana

Sentralbordet 75 14 50 00

postmottak@rana.kommune.no
www.rana.kommune.no